

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
W POWIECIE MRĄGOWSKIM
za 2021 rok**

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna
w Mrągowie

I.	WSTĘP.....	3
II.	WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA	7
III.	HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	18
IV.	ŚRODOWISKO PRACY	33
V.	HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	44
VI.	ZWALCZANIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH	49
VII.	SZCZEPIENIA OCHRONNE	62
VIII.	PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA	63
IX.	ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	70

Szanowni Państwo

Przedkładam Państwu raport o stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej w powiecie mrągowskim w 2021 roku.

Głównym celem działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mrągowie w roku 2021, zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, była realizacja zadań z zakresu zdrowia publicznego w powiecie, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy w zakładach, higieny procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, bezpieczeństwem zdrowotnym żywności, żywienia i przedmiotów użytku oraz kosmetyków, nad warunkami higienicznosanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Przeprowadzona analiza wyników działań nadzorowych na terenie powiatu wskazuje, że stan bezpieczeństwa sanitarnego społeczeństwa ulega stałej poprawie. Nadal jednak stwierdza się negatywne zjawiska w sferze sanitarno-higienicznej, co świadczy o konieczności prowadzenia stałego i systematycznego nadzoru obejmującego działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze.

Dziękuję, za współpracę organom samorządowym, inspekcjom i strażom. Współpraca ta w znaczący sposób wpływa na zwiększenie efektywności działań podejmowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w zakresie poprawy zdrowia publicznego mieszkańców powiatu.

Ocena stanu sanitarnego zostaje przekazana Staroście Mrągowskiemu oraz Radzie Powiatu w celu zapoznania się i wykorzystania jako ważny materiał pomocniczy w podejmowaniu decyzji na rzecz dalszej poprawy w zakresie zdrowia publicznego w powiecie .

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY

Beata Doraczyńska

Powiat Mrągowski położony jest w północno-wschodniej Polsce, w środkowej części województwa warmińsko-mazurskiego, a w jego skład wchodzi gminy nadzorowane przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Mrągowie:

				
Gmina miejska Mrągowo	Gmina wiejska Mrągowo	Gmina miejsko-wiejska Mikołajki	Gmina wiejska Piecki	Gmina wiejska Sorkwity

**Liczba ludności powiatu mrągowskiego
na dzień 31.12.2021r. wynosi – 47.640**

Miasto Mrągowo –	20.240
Miasto Mikołajki –	3.486
Gmina Mikołajki –	4.242
Gmina Mrągowo –	7.838
Gmina Piecki –	7.393
Gmina Sorkwity –	4.441

**Ogółem pracownicy
Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Mrągowie
wykonali:**

Liczba przeprowadzonych kontroli	–	5367
Liczba pobranych prób	–	356
Liczba wykonanych badań	–	21
Liczba wykonanych oznaczeń	–	41
Liczba wydanych decyzji	–	620
Liczba wydanych postanowień	–	22
Liczba tytułów wykonawczych	–	2
Liczba nałożonych mandatów	–	40
Kwota nałożonych mandatów	-	9.550 zł
Kwota nałożonych kar pieniężnych	-	0 zł

II. WARUNKI ZDROWOTNE ŚRODOWISKA

II.1. Ogólna charakterystyka nadzorowanego terenu.

<u>Liczba nadzorowanych obiektów</u>	- 276
- obiekty użyteczności publicznej	- 241
- urządzenia wodne	- 33
- kąpieliska	- 2

W 2021 roku przeprowadzono ogółem 319 kontroli sanitarnych - obiektów użyteczności publicznej, urządzeń wodnych, kąpielisk, miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpeli, środków transportu oraz kontroli jakości wody do spożycia, wody do kąpeli z basenów i kąpielisk.

Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej w ramach nadzoru sanitarnego pobrali i przekazali do badania w laboratorium 134 próby wody, z tego 109 prób wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, 2 próby wody z kąpielisk i 23 próby wody z basenów kąpielowych. Podczas pobierania prób wykonano 12 pomiarów, były to oznaczenia:

- 5 chemicznych - chlor wolny w wodzie z basenów kąpielowych
- 9 fizycznych [5-temperatura wody do spożycia, 4-w wodzie z kąpielisk: sinice (2), plamy olejowe i osady smoliste (2)].

II.2. Zaopatrzenie ludności w wodę.

Ujęcia wody do spożycia w powiecie mławowskim oparte są na wodach podziemnych, niezanieczyszczonych bakteriologicznie. Dezynfekcję wody w tych wodociągach stosuje się jedynie w sytuacjach zanieczyszczenia bakteriologicznego spowodowanego awariami lub po przeprowadzonych remontach urządzeń do produkcji wody.

Tabela 1. Wodociągi nadzorowane przez PSSE w Mławowie – stan na 31.12.2021r.

	Ilość obiektów wg ewidencji	Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba pobranych prób
		urządzeń wodnych	jakości wody	
Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę	29	29	45	98
Wodociągi o produkcji wody (m ³ /dobę)	≤100m³	24	24	54
	101-1000	3	3	17
	1001-10000	2	2	27
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	4	3	4	11
RAZEM:	33	32	49	109

W 2021 roku nie skontrolowano i nie badano wody z 1 podmiotu zaopatrującego w wodę – wodociąg Szpitala Mławowskiego był wyłączony z eksploatacji (obiekt korzystał z wodociągu miejskiego).

Na stwierdzone nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego urządzeń do produkcji wody w 2 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę (1 produkujący ≤100m³ wody na dobę, 1 produkujący 101-1000m³ wody na dobę) wszczęto postępowanie w administracji z terminem realizacji zaleceń ustalonym na II kwartał 2022r. Prowadzono również 1 postępowanie z lat ubiegłych, które zakończono w roku sprawozdawczym, uzyskując poprawę stanu sanitarno - technicznego urządzeń do produkcji wody.

II.3. Jakość wody produkowanej przez nadzorowane wodociągi.

W roku sprawozdawczym przebadano wodę z 32 (czynnych) urządzeń wodnych objętych nadzorem. Wszystkie te wodociągi oceniono na koniec 2021 roku jako produkujące wodę przydatną do spożycia. Nie oceniano wody z wodociągu Szpitala Mrągowskiego – obiekt korzystał z wodociągu miejskiego.

W 2021 roku przeprowadzono 49 urzędowych kontroli jakości wody do spożycia, podczas których pobrano do badań laboratoryjnych 109 prób wody.

Planowane i pobrane próby w 2021 roku obejmowały zakres:

- 95 prób planowanych (w zakresie zgodnym z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 11 grudnia 2017r. - Dz. U. z 2017r. poz. 2294),
- 8 prób pobranych w trakcie opracowania podejrzenia ogniska zatrucia pokarmowego,
- 6 prób kontrolnych.

Po otrzymaniu z laboratorium sprawozdań z badania wody wydawano bieżące oceny jakości wody - 41 ocen za badania wykonane w ramach kontroli PIS .

Wewnętrzna kontrola jakości wody przeprowadzana przez przedsiębiorstwa wodociągowe realizowana była zgodnie z zatwierdzonymi harmonogramami badań. Dotrzymywane były terminy oraz zakres prowadzonych badań. (Grupa A i B). Sprawozdania z badań wody były niezwłocznie przekazywane PPIS celem wydania oceny jakości wody – wydano 58 ocen bieżących.

Przedsiębiorstwa wod.-kan. zobowiązane są do informowania PPIS o każdorazowym pogorszeniu się jakości wody lub wystąpieniu awarii sieci wodociągowej.

W roku sprawozdawczym PPIS w Mrągowie wydał 33 okresowe oceny jakości wody do spożycia za okres od 01.01.2020r. do 31.12.2020r. Wydano również 6 obszarowych ocen jakości wody – dotyczących zaopatrzenia w wodę terenu gmin oraz całego powiatu.

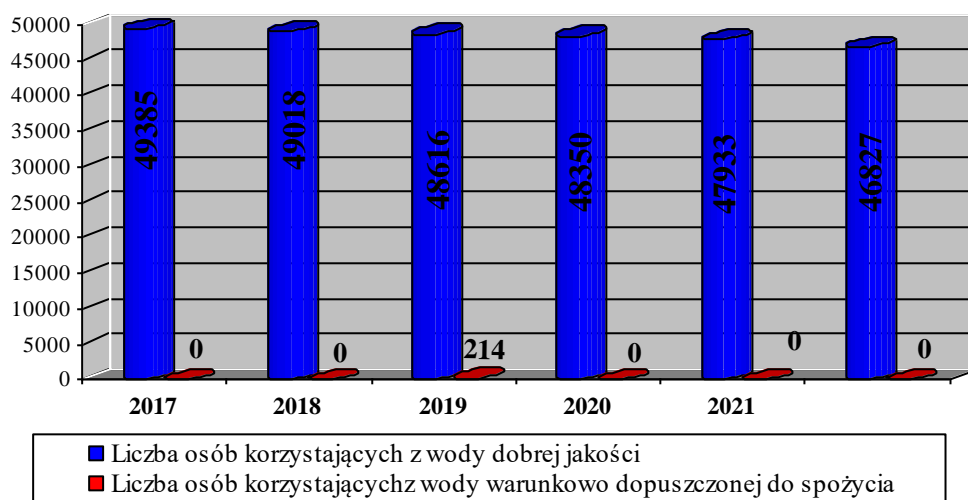
W 2021 roku nie prowadzono postępowania w administracji na jakość wody.

II.3.1. Ocena zaopatrzenia ludności w wodę.

Tabela 2. Ludność powiatu zaopatrywana przez nadzorowane urządzenia wodne.

Nazwa gminy	Liczba mieszkańców	Liczba wodociągów				Procent wodociągów z wodą nie odpowiadającą wymaganiom	Liczba ludności zaopatrywana w wodę przeznaczoną do spożycia			Procent ludności zaopatrywanej w wodę nie odpowiadającą wymaganiom	Liczba decyzji w 2021r.		Wodociągi o złym stanie technicznym		Ocena ryzyka zdrowotnego związanego ze stwierdzoną nieodpowiednią jakością wody
		razem	z wodą odpowiadającą wymaganiom	z wodą nie odpowiadającą wymaganiom	z wodą nie odpowiadającą wymaganiom		razem	odpowiadającą wymaganiom	nie odpowiadającą wymaganiom		na poprawę jakości wody zakazujących korzystania z wody	liczba	%	liczba	
Miasto Mrągowo	20240	3	2	0	0%	20240	20240	0	0	0	0	0	0	-	
Miasto Mikołajki	3486	1	1	0	0%	3486	3486	0	0	0	0	0	0	-	
Gmina Mikołajki	4242	2	2	0	0%	4198	4198	0	0	0	0	0	0	-	
Gmina Mrągowo	7838	11	11	0	0%	7768	7768	0	0	0	0	0	0	-	
Gmina Piecki	7393	8	8	0	0%	7277	7277	0	0	0	0	1	12,5%	-	
Gmina Sorkwity	4441	8	8	0	0%	3858	3858	0	0	0	0	1	12,5%	-	
Ogółem	47.640	33	32	0	0%	46827	46827	0	0%	0	0	2	6,06%	-	

Rysunek 1. Jakość wody dostarczanej mieszkańcom powiatu mrągowskiego.

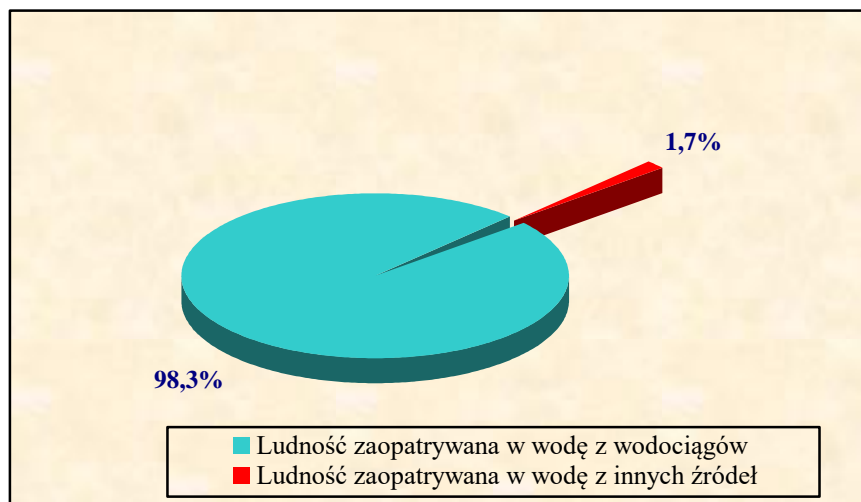
Z powyższych danych wynika, że jakość wody do spożycia produkowanej przez nadzorowane przez PSSE w Mrągowie wodociągi od 2017 roku utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie.

Oprócz mieszkańców powiatu mrągowskiego 51 osób z miejscowości Zielony Lasek z powiatu giżyckiego – korzysta z wody dostarczanej przez wodociąg Mikołajki- woda dobrej jakości.

Stopień zwodociągowania terenu.

Z tabeli 2 wynika, że około 98,3% ludności powiatu mrągowskiego jest zaopatrywana w wodę z nadzorowanych wodociągów, co przedstawia poniższy rysunek.

Rysunek 2. Ludność powiatu zaopatrywana w wodę

Okolo 1,7% mieszkańców powiatu korzysta z wody pochodzącej z indywidualnych ujęć wody zaopatrujących mniej niż 50 osób lub dostarczających mniej niż średnio 10m³ wody na dobę, do których na podstawie §1 ust. 2 nie stosuje się przepisów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294) – urządzenia nie są ujęte w ewidencji PSSE.

II.3.2. Charakterystyka wodociągów wg grup z MZ-46:

A. Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, wg ewidencji 29:

a) wodociągi produkujące $\leq 100\text{m}^3$ wody na dobę – 24 wg ewidencji na dzień 31.12.2021r., wszystkie na terenach wiejskich.

W tej grupie planowano i wykonano 24 kontrole stanu sanitarno – technicznego urządzeń do produkcji wody. Przeprowadzono również 28 kontroli jakości wody, podczas których pobrano do badania 54 próby wody do spożycia.

W roku sprawozdawczym prowadzono postępowanie w administracji na stan sanitarny urządzeń do produkcji wody – **2**

- Na stwierdzone nieprawidłowości w 2021r - **1**
- wodociąg Gizewo gm. Sorkwity – termin realizacji ustalono do 30.04.2022r.
- Postępowanie z lat ubiegłych – **1** (zakończono)
- wodociąg Grabowo gm. Mrągowo

b) wodociągi produkujące 101-1000 m³/dobę wg ewidencji – 3, wszystkie na terenach wiejskich.

W roku sprawozdawczym planowano i wykonano w tej grupie urządzeń 3 kontrole stanu sanitarnego urządzeń do produkcji wody. Przeprowadzono 7 kontroli jakości wody, zgodnie z harmonogramem pobrano 17 prób wody do spożycia.

W roku sprawozdawczym prowadzono postępowanie w administracji na stan sanitarny urządzeń do produkcji wody – **1**

- Na stwierdzone nieprawidłowości w 2021r - **1**
- wodociąg Nawiady gm. Piecki – termin realizacji ustalono do 31.03.2022r.

c) wodociągi produkujące 1001 -10000 m³ /na dobę wg ewidencji 2.

W roku 2021 planowano i wykonano 2 kontrole stanu sanitarnego urządzeń wodnych oraz 10 kontroli jakości wody, pobrano do badań 27 prób wody, podczas poboru prób wykonano 5 oznaczeń fizycznych (temperatura).

Stan sanitarny urządzeń wodnych w analizowanym okresie odpowiadał wymaganiom sanitarnym.

B. Inne podmioty zaopatrujące w wodę wg ewidencji 4:

- 1 wodociąg zakładowy zaopatrujący zakład produkcji żywności (ZPM w Mrągowie),
- 1 wodociąg zakładowy Szpitala Mrągowskiego - nie przeprowadzono kontroli stanu sanitarnego i jakości wody – wodociąg czasowo wyłączony z eksploatacji, obiekt korzystał z wodociągu miejskiego.
- 2 wodociągi zakładów rolnych, z których również korzystają mieszkańcy miejscowości Lembruk gm. Mrągowo i Rozogi gm. Sorkwity.

Na 2021 rok planowano 4, a przeprowadzono 3 kontrole stanu sanitarno–technicznego urządzeń do produkcji wody, które nie wykazały nieprawidłowości. Przeprowadzono 4 kontrole jakości wody, pobrano do badań 11 prób wody.

Na koniec 2021 roku jakość wody produkowanej przez wszystkie (czynne) wodociągi w powiecie mrągowskim sklasyfikowano jako przydatna do spożycia.

II.3.3. Wodociągi produkujące wodę niewłaściwej jakości, na koniec roku – 0

II.3.4. Imienny wykaz urządzeń wodnych, w których wyegzekwowano poprawę:

Stanu sanitarno – technicznego – 1 (postępowanie z lat ubiegłych)

- wodociąg produkujący $\leq 100\text{m}^3$ wody na dobę – wodociąg Grabowo gm. Mrągowo.

II.3.5 Wodociągi ze stwierdzonym na 31.12.2021r. złym stanem technicznym.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę – 2:

- 1 produkujący $\leq 100\text{m}^3$ wody na dobę - wodociąg Gizewo gm. Sorkwity,

- 1 produkujące 101-1000 $\text{m}^3/\text{dobę}$ – wodociąg Nawiady gm. Piecki.

II.3.6. Wykaz miejscowości, w których występują braki wody, zgłoszone awarie wodociągowe.

W powiecie mrągowskim nie ma miejscowości, w których występują braki wody.

W roku sprawozdawczym nie zgłaszano awarii wodociągów.

II.3.7. Imienny wykaz stwierdzonych w roku sprawozdawczym (potwierdzonych) mikrobiologicznie zanieczyszczeń wody w wodociągach i studniach.

W 2021 roku nie stwierdzono potwierdzonego zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody do spożycia przez ludzi.

II.3.8. Rozbudowa sieci wodociągowej.

W 2021r. przedsiębiorstwa nie zgłaszały rozbudowy sieci wodociągowej.

II.4. Kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli

II.4.1. Kąpieliska

Na terenie powiatu mrągowskiego, na sezon letni 2021 roku, zgłoszono organizację 2 kąpielisk:

- na jeziorze Czos przy ul. Jaszczurcza Góra 6 w Mrągowie.

- na jeziorze Mikołajskim przy ul. Okrężnej w Mikołajkach,

PPIS w Mrągowie przebadał wodę z w/w kąpielisk przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, natomiast organizatorzy badali wodę w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z uzgodnionym harmonogramem.

Wydano łącznie 10 ocen jakości wody z kąpielisk, w tym:

- 8 ocen bieżących jakości wody - na podstawie sprawozdań z badania wody PPIS stwierdzał przydatność wody do kąpieli,

- 2 oceny sezonowe jakości wody - po zakończeniu sezonu kąpielowego, które przekazano do WSSE w Olsztynie oraz jednostkom samorządowym, na terenie których funkcjonowały kąpieliska.

W 2021 roku przeprowadzono 2 kontrole stanu sanitarnego obiektów oraz 2 kontrole jakości wody w kąpielisku – nie stwierdzano nieprawidłowości. W ramach nadzoru PIS pobrano do badań 2 próby wody powierzchniowej, podczas poboru prób wykonano łącznie 4 oznaczenia fizyczne (2 - zakwit sinic, 2- plamy olejowe i przedmioty pływające).

II.4.2. Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel.

W roku sprawozdawczym zgłoszono organizację 9 miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel, w tym 2 wyłącznie na potrzeby obozów harcerskich. Badania wody do kąpiel wykonywane były przez organizatorów zgodnie z obowiązującymi przepisami, sprawozdania z badań niezwłocznie dostarczano do PSSE w Mrągowie. Na podstawie sprawozdań z badania wody PPIS wydał 16 bieżących ocen jakości wody stwierdzając przydatność wody do kąpiel.

W ramach nadzoru sanitarnego przeprowadzono 3 kontrole sanitarne terenów miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpiel (ogólnodostępnych), podczas których nie stwierdzano nieprawidłowości. Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel na terenie obiektów noclegowych (w tym obozów) kontrolowane były podczas kontroli stanu sanitarnego obiektu.

II.5. Obiekty użyteczności publicznej.

W roku sprawozdawczym nadzorem sanitarnym objętych było 240 obiektów użyteczności publicznej – stan na 31.12.2021r. Ogółem w tej grupie obiektów planowano przeprowadzenie kontroli stanu sanitarno-technicznego 212 obiektów. Skontrolowano 195 obiektów oraz 8 niezewidencjonowanych terenów rekreacyjnych, przeprowadzono 213 kontroli sanitarnych – szczegóły zawiera tabela 3.

W ramach współpracy z innymi komórkami PSSE oraz w ramach współpracy z Policją w 2021 roku kontrolowano przestrzeganie wymagań przeciwepidemicznych w obiektach, również tych, które nie są objęte ewidencją PSSE w Mrągowie. Podczas tych kontroli nie stwierdzano poważnych nieprawidłowości, w części obiektów wydawano doraźne zalecenia.

II.5.1. Ogólna charakterystyka obiektów użyteczności publicznej wg grup GUS.

Tabela 3. Obiekty użyteczności publicznej – wg ewidencji na 31.12.2021r.

Wyszczególnienie		Liczba obiektów w ewidencji stan na 31.12.2021r.	Ilość przeprowadzonych kontroli	Liczba nałożonych mandatów/na kwotę	Liczba obiektów, na które prowadzone jest postępowanie w administracji
Ustępy publiczne		3	3	1/200zł	1
Pływalnie (kryto-odkryte)		2	2		
Domy pomocy społecznej		3	2		
Obiekty hotelarskie	Hotele	17	16	1/100zł	1
	Pensjonaty	5	4		
	Kempingi	5	4		
	Pola biwakowe	14	12		
Inne obiekty, w których świadczone są usługi	Ośrodki wczasowe	15	14	1/200zł	1
	Stacje wodne	7	8	1/200zł	2
	Pokoje gościnne	26	21	1/200zł	3
	Zajazdy	2	2		
Gospodarstwa agroturystyczne		8	6		1

Przystań żeglugi śródlądowej	3	5		1
Zakłady fryzjerskie	45	36		
Zakłady kosmetyczne	35	30		
Zakłady tatuażu	3	3		
Zakłady odnowy biologicznej	14	11		
Zakłady, w których są świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług np. fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej	4	3		
Tereny rekreacyjne	-	8		
Cmentarze	20	14		
Domy przedpogrzebowe	2	2		
Inne obiekty	Domy kultury	4	3	1
	Stadiony	2	2	2
	Targowisko	1	2	1/100zł 1
RAZEM :	240	213	6/1000zł	14

Ponadto przeprowadzono:

- 1 kontrolę w trakcie trwania imprezy masowej,
- 7 kontroli dotyczących interwencji.

W trakcie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej nie występowały większe problemy. Za stwierdzone podczas kontroli bieżące nieprawidłowości w 6 obiektach stosowano postępowanie mandatowe – 6/1000zł. Nieprawidłowości zostały usunięte niezwłocznie.

Na stwierdzone podczas kontroli w 2021 roku nieprawidłowości stanu sanitarno – technicznego PPIS w Mrągowie wszczął 12 postępowań w administracji, z których 1 zakończono, a w pozostałych 11 termin realizacji zaleceń ustalono na 2022 rok.

PPIS w Mrągowie prowadził również 4 postępowania z lat ubiegłych, z których 1 zakończono, a pozostałe 3 na uzasadnioną prośbę strony przedłużono.

II.5.2. Obiekty użyteczności publicznej ze stwierdzonym na 31.12.2021r. złym stanem technicznym.

Obiekty, w których termin realizacji zaleceń zawartych w decyzjach PPIS w Mrągowie został ustalony na 2022r. - sklasyfikowano na dzień 31.12.2021r. jako „ze stwierdzonym złym stanem, tylko technicznym” – tabela 3 (14 obiektów):

- 1 ustęp publiczny – postępowanie z 2021 roku,
- 1 hotel – postępowanie z 2021 roku,
- 7 innych obiektów świadczących usługi hotelarskie:
 - 3 - pokoje gościnne - postępowanie z 2021 roku,
 - 2 - stacje wodne - postępowanie z 2021 roku,
 - 1 – gospodarstwo agroturystyczne - postępowanie z lat ubiegłych,
 - 1 ośrodek wypoczynkowy - postępowanie z lat ubiegłych,
- 1 przystań żeglugi śródlądowej postępowanie z 2021 roku,

- 4 inne obiekty:
 - targowisko miejskie w Mrągowie – postępowanie z 2021 roku,
 - Stadion miejski w Mrągowie – postępowanie z 2021 roku,
 - Stadion w Pieckach – postępowanie z 2021 roku,
 - Gminny Ośrodek Kultury PEGAZ w Pieckach – postępowanie lat ubiegłych.

Prowadzone postępowania administracyjne z terminem realizacji zaleceń dotyczą 11 postępowań wszczętych w 2021 roku oraz 3 postępowania z lat wcześniejszych.

II.5.3. Imienny wykaz obiektów użyteczności publicznej, w których na skutek działania Inspekcji Sanitarnej wyegzekwowano poprawę stanu sanitarno-higienicznego, sanitarno-technicznego:

- Postępowanie z lat ubiegłych - 1
 - ustęp publiczny w Mrągowie
- Postępowanie z 2021r. - 1
 - ośrodek wczasowy gm. Piecki.

II.5.4. Obiekty użyteczności publicznej, których w 2021 roku nie skontrolowano - 43:

- 17 w których kontrole były zaplanowane, w tym:
 - 4 obiekty zlikwidowano,
 - 13 obiektów, w których kontrole planowane były w okresie ograniczeń ze względu na stan epidemii.
- 26 obiektów dobrze ocenianych w kilku poprzednich latach.

II.6. Środki transportu.

W 2021 roku przeprowadzono **7 kontroli** środków transportu publicznego, w tym:

- 1 statek żeglugi śródlądowej,
- 6 samochodów do przewozu zwłok i szczątków ludzkich..

Podczas kontroli środków transportu nie stwierdzono usterek stanu sanitarnego.

II.7. Postępowanie ze zwłokami i szczątkami.

W ramach nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi, na uzasadnioną prośbę rodziny wydano 59 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok. W ramach współpracy ze Starostwem Powiatowym w Mrągowie zaopiniowano pozytywnie 20 decyzji Starosty Mrągowskiego zezwalających na sprowadzenie do Polski zwłok/prochów i pochowanie na cmentarzach zlokalizowanych na terenie powiatu mrągowskiego.

II.8. Gospodarka odpadami.

II.8.1. Gospodarka odpadami stałymi.

Na terenie powiatu prowadzona jest segregacja odpadów „u źródła”. Ustawione są oznakowane kontenery na szkło, makulaturę, tworzywa sztuczne oraz zużyte baterie. W roku sprawozdawczym nie odnotowano interwencji dotyczących nieprawidłowości związanych z gromadzeniem i usuwaniem nieczystości z terenu powiatu.

II.8.2. Gospodarka wodno – ściekowa.

Z danych uzyskanych z urzędów gmin na terenie powiatu mragowskiego znajdują się 2 miasta i 193 miejscowości na terenach wiejskich – łączna liczba stałych mieszkańców na dzień 31.12.2021r wynosiła 47640 osób. Z danych przekazywanych przez przedsiębiorstwa wod.-kanalizacyjne i urzędy gmin wynika, że skanalizowane są miasta Mragowo i Mikołajki oraz 46 miejscowości wiejskie, co stanowi ok. 23,5% miejscowości w powiecie. W 4 miejscowościach większość gospodarstw domowych korzysta z lokalnych oczyszczalni, co stanowi ok. 2,6% miejscowości. Pozostali mieszkańcy korzystają z szamb.

Wykaz miejscowości wiejskich skanalizowanych w powiecie:

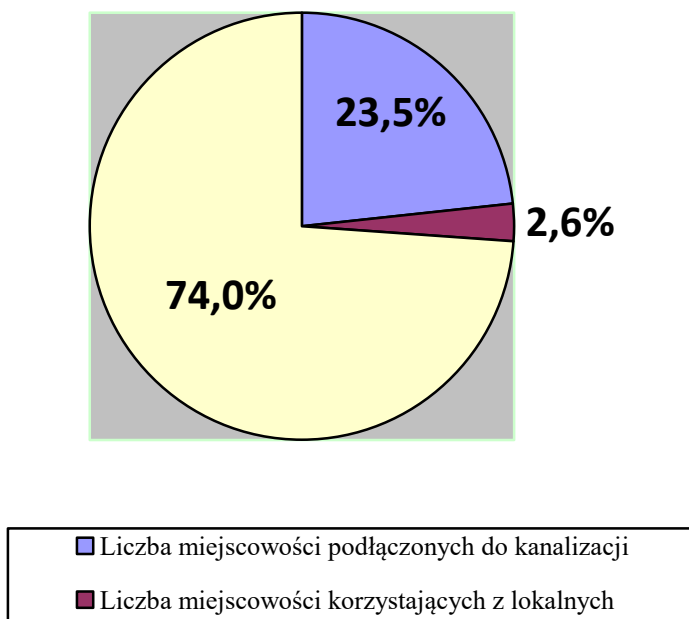
Gmina Mikołajki - Baranowo, Inulec, Jora Wielka, Kolonia Mikołajki, Lelek, Lubiewo, Nowe Sady, Prawdowo, Stawek, Stare Sady, Śmietki, Tałty, Woźnice, Zełwągi.

Gmina Mragowo - Polska Wieś, Marcinkowo, Boże, Szestno, Ruska Wieś, były PGR Rydwągi, były PGR Probark, Lasowiec, Wyszembork, Lembruk. Większość gospodarstw domowych we wsiach Szczerbowo, Budziska, Gronowo, Boża Wólka posiada indywidualne oczyszczalnie ścieków (łącznie 83 gospodarstwa) jest to wynikiem gminnej inwestycji.

Gmina Piecki - Piecki, Ostrów Pieckowski, Brejdyń, Czaszkowo, Głogno, Rutkowo, Dłużec, Krzywy Róg, Szklarnia, Krutyń, Zgon, Krutyński Piecek, Zielony Lasek. Machary (były PGR).

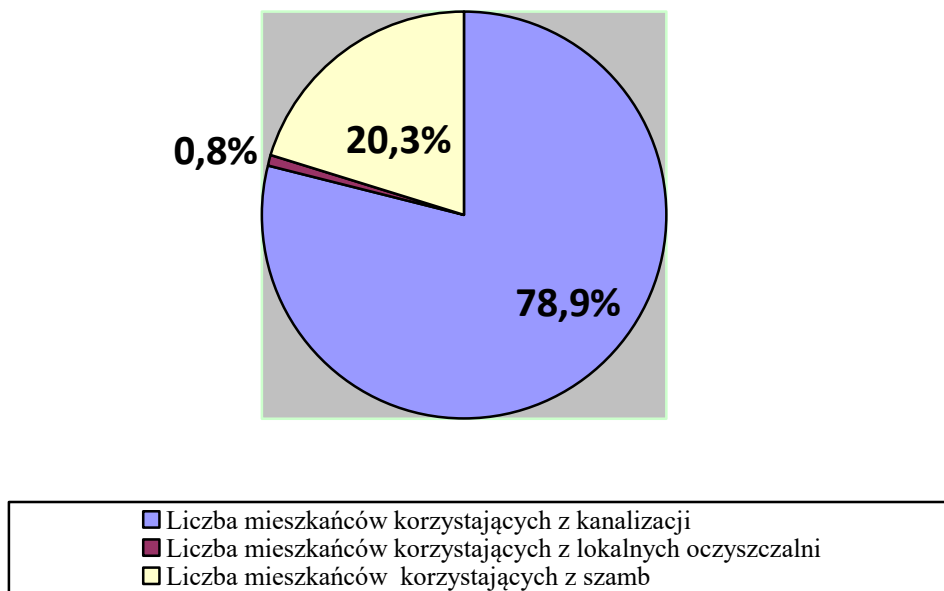
Gmina Sorkwity - Sorkwity, Gieląd, Rybno, Warpuny, Zyndaki, Kozłowo, Rozogi, Miłuki.

Rysunek 3 Gospodarka ściekowa – liczba miejscowości

W przeliczeniu na liczbę mieszkańców wynika, że ok. 37590 osób korzysta z kanalizacji, co stanowi ok. 78,9% ogólnej liczby mieszkańców, 83 gospodarstwa domowe tj. ok. 390 osób korzysta z lokalnych oczyszczalni – tj. ok. 0,8% ogółu mieszkańców. Pozostałe ok. 20,3% osób korzysta z szamb.

Rysunek 4 Gospodarka ściekowa – liczba mieszkańców.

II.8.3. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi.

W 2021 roku na terenie powiatu mrągowskiego Sekcja HK obejmowała nadzorem sanitarnym 16 obiektów, w których podczas świadczenia usług powstają odpady niebezpieczne, są to Ewangelicki Dom Opieki ARKA w Mikołajkach, Dom Opieki dla Osób w Podeszłym Wieku MAZURSKA ZAGRODA w Kozarku Małym, 2 zakłady pogrzebowe w Mrągowie, 9 zakładów kosmetycznych oraz 3 gabinety tatuażu. Wszystkie w/w obiekty posiadają instrukcję postępowania z odpadami niebezpiecznymi, powstające odpady przechowywane są właściwie. Odbiór/przekazanie odpadów jest dokumentowane, w zakładach są do wglądu faktury za przekazywane odpady.

II.9. Indeks miejsc zagrożeń.

Na terenie powiatu mrągowskiego brak jest obiektów z zakresu higieny komunalnej ujętych w indeksie zagrożeń epidemicznych.

II.10. Postępowanie administracyjno-egzekucyjne.

Liczba kontroli	Liczba decyzji	Tyt.wyk.	Wnioski do sądu	MK / kwotę	Ściągnięto grzywien	Nalożono grzywien
319	131	-	-	6 / 1000zł	-	-

Liczba decyzji – 131, w tym:

- **93** decyzje merytoryczne
 - 15 decyzji nakazujących,
 - 7 decyzji prolongujących,
 - 1 decyzja wygaszająca,
 - 11 decyzji umarzających,
 - 59 decyzji dotyczących ekshumacji zwłok,
- **38** decyzji płatniczych, z tego:
 - 17 dotyczących kontroli stwierdzających nieprawidłowości,
 - 9 dotyczących zakwestionowanych prób wody,
 - 12 dotyczących imprez masowych.

Ponadto wydano 37 opinii sanitarnych, w tym:

- **12** dotyczących imprez masowych,
- **7** dotyczących nadzorowanych obiektów,
- **18** dotyczących projektów uchwał rad gmin.

II.11. Wnioski do:

Urząd Miasta Mrągowo.

- Wzmoczyć działania zmierzające do zmniejszenia zagrożenia sanitarno-epidemiologicznego związanego z zanieczyszczaniem terenu przez psy.

Urzędy Gmin - wszystkie

- Kontynuować działania celem utrzymania we właściwym stanie techniczno-sanitarnym przystanków autobusowych.
- Kontynuować działania mające na celu zwiększenie liczby miejscowości podłączonych do sieci kanalizacyjnej.

Urząd Gminy Mrągowo

- Kontynuować działania zmierzające do podłączenia sieci wodociągu w Nowym Probarku (budynek po byłym PGR) do wodociągu, który produkuje wodę dobrej jakości pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym.

Urząd Gminy Mrągowo i Sorkwity:

- Podjąć działania zmierzające do poprawy stanu sanitarno – technicznego stacji uzdatniania wody na terenie gminy.

Urząd Gminy Piecki

- Podjąć działania zmierzające do poprawy stanu sanitarno – technicznego hydroforni w Nawiadach.

II.12. Zadania dla Inspekcji Sanitarnej z zakresu higieny komunalnej na rok następujący wynikające z powyższej oceny.

- prowadzenie nadzoru w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi – nadzór nad urządzeniami do produkcji wody, wykonywanie badań jakości wody służącej do zaopatrzenia ludności; nadzór nad przedsiębiorstwami wod.- kan. oraz innymi podmiotami zaopatrującymi w wodę w zakresie przestrzegania obowiązujących przepisów,

- prowadzenie nadzoru sanitarnego nad obiektami użyteczności publicznej oraz środkami transportu publicznego, pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- prowadzenie nadzoru nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego.
- prowadzenie nadzoru w obszarze postępowania z odpadami niebezpiecznymi w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego,
- prowadzenie nadzoru nad ochroną przed hałasem oraz zanieczyszczeniem powietrza wewnątrz pomieszczeń, a także czynnikami szkodliwymi wydzielanymi przez materiały budowlane w pomieszczeniach przeznaczonych dla ludzi, zgodnie z przepisami,
- współuczestniczenie w opiniowaniu imprez masowych oraz przeprowadzanie kontroli w czasie ich trwania,
- podejmowanie działań w przypadku zgłoszeń ludności o podjęcie interwencji w związku z zagrożeniem dla zdrowia i życia, nawet jeśli obiekt nie jest ujęty w ewidencji,
- przeprowadzanie kontroli sanitarnych zgodnie z systemem jakości.

III. HIGIENA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Bezpieczeństwo żywności jest jedną z cech charakteryzujących jej zdrowotność. O bezpieczeństwie produktu mówimy wtedy, gdy nie występują w nim jakiegokolwiek zagrożenia chemiczne, mikrobiologiczne czy mechaniczne, które mogą wywołać skutki zdrowotne po jego spożyciu lub spożywaniu przez dłuższy okres. W żywności mogą kumulować się wszystkie związki znajdujące się w powietrzu atmosferycznym, glebie i wodzie. O ich obecności decyduje najczęściej działalność człowieka, który dążąc do zapewnienia pożywienia dla ciągle wzrastającej populacji ludzi stosuje np. poprawę wydajności plonów przez stosowanie nawozów sztucznych. Negatywny wpływ na zdrowie lub życie konsumenta wywołuje też żywność pozyskiwana i przetwarzana w niewłaściwych warunkach.

Dopuszczenie do spożycia produktów zepsutych, szkodliwych bądź o innych cechach niewłaściwej jakości zdrowotnej, naraża konsumenta na niebezpieczeństwo wywołania zatruc pokarmowych, bądź chorób przewlekłych. Zakres działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest bardzo szeroki. Obejmuje wszelkie aspekty życia, pracy i wypoczynku człowieka. Aby zapewnić odpowiedni poziom bezpieczeństwa,

w tym zmniejszaniu liczby zatruc i zakażeń pokarmowych, Państwowa Inspekcja Sanitarna w Mrągowie prowadzi kontrole urzędowe w miejscach produkcji, dokonuje oceny jakości żywności znajdującej się w obrocie, a także działa w oparciu o szybkie mechanizmy reagowania, w sytuacjach stwierdzenia potencjalnego zagrożenia zdrowia lub życia konsumentów. Działania kontrolne prowadzone są w następujących grupach obiektów: produkcji żywności, obrotu żywnością, żywienia zbiorowego oraz miejscach obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością.

III.1. Zakres i działalność kontrolna nadzoru sanitarnego w sekcji HŻŻiPU

Do zadań sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku należy:

- sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem przepisów prawnych dotyczących prawidłowych warunków produkcji, transportu i sprzedaży żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz nad przestrzeganiem bezpieczeństwa żywności w zakładach żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego
- sprawowanie nadzoru na produkcją pierwotną oraz rolniczym handlem detalicznym produktów pochodzenia roślinnego
- pobieranie próbek środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu w celu sprawdzenia przestrzegania przez przedsiębiorców kryteriów bezpieczeństwa żywności
- podejmowanie działań dotyczących powiadamiania o niebezpiecznej żywności, o niebezpiecznych materiałach i wyrobach przeznaczonych do kontaktu z żywnością w ramach sieci systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych - RASFF
- podejmowanie działań na rzecz polepszenia jakości zdrowotnej żywności i żywienia, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz warunków sanitarnych w zakładach sektora spożywczego poprzez udzielanie instruktaży oraz szkoleń dla przedsiębiorców
- wydawanie decyzji w sprawie zatwierdzenia zakładów żywnościowo-żywnieniowych,
- przeprowadzanie granicznej kontroli sanitarnej żywności, dozwolonych substancji dodatkowych oraz substancji pomagających w przetwarzaniu żywności pochodzenia niezwierzęcego.

W 2021r przeprowadzono następujące kontrole:

- kompleksowe oraz tematyczne wg. rocznego planu kontroli z określoną częstotliwością zgodną z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego
- interwencyjne – po uzyskaniu informacji od klientów o nieprawidłowościach oraz powiadomieniach w systemie RASFF
- akcyjne - z polecenia jednostek nadrzędnych WSSE oraz GIS
- tematyczne zatwierdzające, dotyczące stwierdzenia spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych zawartych w przepisach prawa żywnościowego do prowadzenia działalności – na wniosek podmiotów
- graniczne - na wniosek podmiotów

Tabela 1. Liczba obiektów i kontroli przeprowadzonych w 2021r.

Rodzaj obiektu	Liczba obiektów pod nadzorem w 2021 r.	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba mandatów karnych
Piekarnie	6	13	1
Ciastkarnie	5	6	0
Wytwórnie tłuszczów roślinnych i mieszanin tłuszczów zwierzęcych	1	1	0
Producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni	79	6	0
Wytwórnie do lodów	8	6	0
Automaty do lodów	16	6	0
Przetwórnie owocowo warzywne	3	72	0
Zakłady garmazeryjne	7	6	0
Browary i słodownie	1	1	0
Inne wytwórnie żywności	1	2	0
Sklepy spożywcze	177	81	5
Kioski spożywcze	11	29	0
Magazyny hurtowe	14	3	1
Środki transportu	34	0	0
Obiekty ruchome i tymczasowe	15	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością	36	10	0
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	321	206	24
W tym: mała gastronomia	159	68	10
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte w tym:	76	65	2
- stołówki w domach wczasowych	11	9	0
- bloki żywienia w szpitalach	1	3	0
- bloki żywienia w domach opieki społecznej	4	7	0
- stołówki w żłobkach	4	4	0
- stołówki szkolne	19	9	0
- stołówki na koloniach/półkoloniach/ obozach/ zimowiskach	13	19	2
- stołówki w przedszkolach	16	12	0
- inne zakłady żywienia	5	0	0
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	14	2	0

Tabela 2. Działalność kontrolna PSSE w Mrągowie w latach 2019-2021

	w. g ewidencji			Liczba przeprowadzonych kontroli			Ilość wydanych decyzji administracyjnych			Liczba obiektów nowouruchomionych			Ilość nałożonych mandatów / (zł)		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Zakłady produkcji	92	118	129	57	72	123	12	6	15	5	1	5	4/100	0	1/350
Obiekty obrotu żywnością	316	301	301	174	67	100	35	19	17	15	12	11	12/1800	3/3600	6/1350
Zakłady żywienia	375	388	397	322	79	271	53	20	68	39	12	25	23/5700	9/3150	26/6750
Razem	783	807	827	553	218	494	100	45	100	59	25	41	39/8500	12/3750	33/8450

III.2. Ogólna ocena stanu sanitarnego obiektów żywnościowo-żywnościowych

Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z jednolitymi procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością uwzględniającymi przepisy w zakresie wymagań higieniczno-sanitarnych. Zgodnie z obowiązującym prawem żywnościowym, obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności spoczywa na przedsiębiorcach branży spożywczej. Stan sanitarno-techniczny obiektów poprawia się m. in. dzięki systematycznym i konsekwentnym kontrolom prowadzonym przez PSSE w Mrągowie. W wielu zakładach stan sanitarny ulega systematycznej poprawie dzięki wdrażaniu i stosowaniu zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP) dobrej praktyki produkcyjnej (GMP), a także wprowadzaniu systemu HACCP. Korzystając z ułatwień przewidzianych przez Komisję Europejską we wdrażaniu procedur HACCP w małych przedsiębiorstwach, w części zakładów spożywczych przestrzeganie zasad GHP i GMP uznano za wystraczające dla kontroli najważniejszych zagrożeń bezpieczeństwa żywności, co dotyczy zwłaszcza punktów małej gastronomii bazujących na półproduktach i produktach gotowych.

Tabela 3. Dane liczbowe - decyzje administracyjne za rok 2021.

Liczba wydanych decyzji administracyjnych				Liczba wydanych decyzji płatniczych/kwota	
Ogółem	z naruszeniem przepisów	wykreślające z rejestru zakładów	zatwierdzające	Decyzje płatnicze ogółem	kwota
100	45	6	58	225	18229

Najczęściej występujące nieprawidłowości odnotowywane w skontrolowanych zakładach w 2021r.:

produkcja żywności:

niewłaściwy stan sanitarno-techniczny sprzętu, wyposażenia i powierzchni roboczych, niewłaściwy stan techniczny ścian, sufitów, podłóg, brak zorganizowanego miejsca przechowywania materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością w sposób zabezpieczający je przed zanieczyszczeniem, brak dokumentacji potwierdzającej stan zdrowia zatrudnionych pracowników pracujących, brak właściwie wyposażonego miejsca do przechowywania sprzętu porządkowego, konieczność uzupełnienia lub uaktualnienia opracowanej i wdrożonej dokumentacji GHP/GMP ,brak pełnej dokumentacji systemu analizy i krytycznych punktów kontroli HACCP dla realizowanej w zakładzie produkcji żywności.

obrót żywnością:

niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń oraz wyposażenia, brak właściwej segregacji artykułów spożywczych w urządzeniach chłodniczych, brak pełnej dokumentacji i zapisów dotyczących stosowania zasad dobrej praktyki higienicznej GHP/GMP, żywność wprowadzana do obrotu po terminie przydatności do spożycia.

żywienie zbiorowe otwarte:

niewłaściwy stan sanitarno-techniczny ścian, sufitów, podłóg, wyposażenia, sprzętu, brak właściwego rozdziału prac podczas obróbki surowców oraz produkcji gotowych potraw, brak informacji o składnikach powodujących alergię lub wywołujących reakcje nietolerancji w oferowanym asortymencie dań i potraw, brak właściwej segregacji towaru w urządzeniach chłodniczych, brak pełnego wyposażenia przy stanowisku mycia rąk, brak dokumentacji potwierdzającej odpowiedni stan zdrowia zatrudnionych pracowników, konieczność uzupełnienia lub uaktualnienia opracowanej i wdrożonej dokumentacji GHP/GMP;

żywienie zbiorowe zamknięte:

brak pełnego wyposażenia przy stanowisku do mycia rąk pracowników, sprzęt produkcyjny i porządkowy zniszczony, brak właściwego wyposażenia stanowiska do mycia i dezynfekcji jaj, przechowywanie odzieży prywatnej personelu w przypadkowych miejscach, konieczność uzupełnienia i uaktualnienia opracowanej dokumentacji GHP/GMP, brak procedur opartych na zasadach systemu analizy i krytycznych punktów kontroli HACCP dla realizowanej w zakładzie działalności.

Informacje i wnioski konsumentów

Wnioski dotyczyły niewłaściwej jakości środków spożywczych w miejscach obrotu żywnością oraz w zakładach żywienia zbiorowego i złego stanu higieniczno-sanitarnego zakładów.

- **W związku z wniesionymi do PPIS wnioskami i informacjami przeprowadzono 13 kontroli interwencyjnych.** Podczas kontroli, gdzie stwierdzano nieprawidłowości stosowano postępowanie w administracji oraz nakładano mandaty karne.
- Kontrole dotyczące niewłaściwej jakości środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością – **7**
- Kontrole dotyczące stanu higieniczno-sanitarnego zakładów – **6**

III.3. Działania podejmowane w ramach systemu RASFF (Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach)

Ważnym elementem polityki ochrony zdrowia ludności jest system RASFF, w ramach którego PPIS podejmuje działania zgodnie z kompetencjami. Zasada działania systemu RASFF opiera się na zbieraniu i szybkim przekazywaniu informacji o żywności, materiałach i wyrobach do kontaktu z żywnością mogących stanowić zagrożenie dla zdrowia konsumentów. W ramach systemu dokonywana jest ocena stopnia zagrożenia dla zdrowia konsumentów, w wyniku pojawienia się na rynku środków spożywczych lub materiałów do kontaktu z żywnością szkodliwych dla zdrowia. System przewiduje także informowanie o podjętych w trybie pilnym środkach zaradczych.

W 2021 r. na terenie powiatu mragowskiego w ramach funkcjonowania systemu RASFF podejmowano działania przedstawione w Tabeli

Tabela 5. Działania podejmowane w ramach systemu RASFF

Rodzaj otrzymanych powiadomień	Ilość otrzymanych powiadomień	Ilość przeprowadzonych kontroli, w tym		Ilość skontrolowanych obiektów	Ilość informacji uzyskanych telefonicznie/fax/e-mail
		na miejscu	na odległość - zgodnie z rozp. (UE) 2020/466		
Krajowe	44	16	0	12	101
KE	9	5	0	3	48
Pow. o niezgodności	3	2	0	2	1
Pow. o fałszowaniu żywności	3	0	0	0	0

W 2021 roku powiadomienia w ramach systemu RASFF dotyczyły:

• **żywności:**

- stwierdzenia estrów 3-MCPD w produkcie pn. „Frytura gastronomiczna 100% olej palmowy rafinowany.
- stwierdzenia przekroczenia NDP pestycydu o nazwie glifoast w produkcie pn. „Kasza jaglana”
- stwierdzenia zanieczyszczenia tlenkiem etylenu produktów zawierających sezam
- stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis w 4 z 5 próbek skórek z szyi kurcząt oraz Salmonella z grupy O:9 (D1) w produktach pn. „Ćwiartka tylna z kurczaka w marynacie o smaku paprykowo-czosnkowym”

- stwierdzenia obecności kannabidiolu (CBD) i Δ^9 - tetrahydrokannabinolu Δ^9 -THC w produkcie pn. „Olejek CBD 250 mg, Best Hemp Extract 5%”
- przekroczenie dopuszczalnego poziomu glikolu propylenowego (E1520) w produkcie pn. „Monster LH44 gazowany napój energetyczny 500 ml”
- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu glifosatu w produkcie pn. „Kasza Jaglana Sarita”
- stwierdzenia obecności niezadeklarowanej substancji- sydenafilu w produkcie pn. „Total Men”
- stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis w produkcie pn. „Kurczak Sielski-tuszka kurczaka”
- stwierdzenia estrów 3-MCPD w produkcie pn. „Frytura gastronomiczna 100% olej palmowy rafinowany”
- stwierdzenia obecności Salmonella Newport we wszystkich 5 próbkach skór szyi tusz drobiowych (udziec kurczaka, skrzydło z kurczaka oraz korpus b/s z kurczaka)
- stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis w produkcie pn. „Kurczak Sielski” oraz Salmonella z gr 0:9 w próbkach mięsa mielonego
- stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis w produkcie pn. „Sielski Kurczak klasy A z szyją bez podrobów ”
- stwierdzenia niedozwolonego ekstraktu z konopi włóknistych w produktach pn. „Premium Quality Hemp Oil, olejek konopny 10%; Premium Quality Hemp Oil, dietary supplement (olejek konopny)”
- stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis w produktach pn. „Sielski Kurczak klasy A z szyją bez podrobów „
- stwierdzenia estrów 3-MCPD w produkcie pn. „Frytura gastronomiczna 100% olej palmowy rafinowany”
- stwierdzenia obecności glutenu w produkcie bezglutenowym pn. Danie liofilizowane.” Zupa- krem brokułowo- szpinakowy”
- stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis w produkcie pn. „Sielski Kurczak klasy A z szyją bez podrobów”
- stwierdzenia obecności pałeczek Salmonella Enteritidis w produkcie pn. „Korpus z kurczaka b/s”
- stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis w produkcie pn. „Ćwiartka tylna z kurczaka w przyprawach, na grill”
- stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis w produkcie pn. „Udziec z kurczaka”, „Porcje kulinarne”, „Filet z kurczaka”
- stwierdzenia obecności Listeria monocytogenes w produkcie pn. „Matjasy w zalewie solankowej”
- stwierdzenia Salmonella Enteritidis w produkcie pn. „Wątroba kurczaka świeża luz”
- stwierdzenia Salmonella w produkcie pn. „Sesam łuskany à500g”
- stwierdzenia ETO w węglanie wapnia, który został użyty do produkcji suplementu diety : „Molekin Osteo”
- stwierdzenia Salmonella Enteritidis w produkcie pn. „Ćwiartka tylna z kurcząt klasa A”
- stwierdzenia Salmonella Enteritidis i Salmonella Infantis w produkcie pn. „Ćwiartka tylna z kurcząt klasa A świeża”

- stwierdzenia zanieczyszczenia tlenkiem etylenu granulatu wykorzystanego do produkcji produktu pn. Plusssz Zizz tabletki musujące do ssania o smaku poziomkowym
- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości (NDP) burofezyny w cytrynach
- stwierdzenia wykrycia haloksyfopu w czarnym kminie kraj pochodzenia Egipt
- stwierdzenie tlenku etylenu na poziome przekraczającym NDP w substancji dodatkowej Lygomme firmy Cargill w produktach pn. lody Milka Vanilla&Chocolate Swirl 100ml, Milka Carmel-Crunch 100ml
- stwierdzenie dot. mączki chleba świętojańskiego (E410) zanieczyszczonej tlenkiem etylenu (ETO) użytych do produktów pn. Filety śledziowe pomidor papryka, Filety z makreli w sosie curry, Szport w sosie pomidorowym
- stwierdzenie zanieczyszczenia tlenkiem etylenu produktu pn. „Plusssz elektrolity senior 100%”
- stwierdzenia wykrycia obecności bakterii Salmonella spp. w 4 próbkach z 5 pobranych ze skór szyi kurczaka w produkcji pn. „Wątroba kurczaka”
- stwierdzenia obecności Salmonella Enteritidis w produktach pn. „Wątroba z kurczaka świeża”, „ćwiartka tylna klasy A z kurczaka świeża
- stwierdzenia wykrycia tlenku etylenu w mączce chleba świętojańskiego w produkcji pn. „Master Gourmet”
- stwierdzenia obecności bakterii Salmonella spp. w 1 z 5 próbek produktu pn. „Ziele Angielskie”.
- stwierdzenia zanieczyszczenia tlenkiem etylenu granulatu wykorzystanego do produkcji produktu pn. Calcium Duo alergo z kwarcetyną Tabletki musujące
- stwierdzenia przekroczenia NDP aflatoksyny B1 i sumy aflatoksyn B1, B2, G1, G2 w produkcji pn. „Kresto orzeszki ziemne prażone solone”
- stwierdzenia wykrycia obecności Salmonella spp w 1 z 5 próbek produktu pn. „Tatar wołowy”
- **materialów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością:**
 - stwierdzenia przekroczenia migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych (PPA) w wyrobie pn. „tłuczek/ubijak do ziemniaków SMART
 - stwierdzenia przekroczenia sumy pierwszorzędowych amin aromatycznych w wyrobie pn. „Łyżka do serwowania ONYX”
 - stwierdzenia migracji specyficznej pierwszorzędowych amin aromatycznych w wyrobie pn. T-nylon spaghetti scoop
 - stwierdzenia niedozwolonego użycia włókien bambusa w wyrobach pn. bidon bambusowy 300 ml miś, bidon bambusowy 300 ml pies, bidon bambusowy 300ml kot, zestaw sztućców bambusowych malinowe, zestaw sztućców bambusowych granatowe, zestaw sztućców bambusowych żółte, lunch box bambusowy 400ml kot, lunch box bambusowy 400ml pies, lunch box bambusowy 400ml miś.
 - stwierdzenia w składzie niedozwolonych biosubstancji tj. proszek kukurydziany 30% oraz włókno bambusa 50% w wyrobie pn. Canpol babies zestaw naczyń bambusowych 5 ele. LAMA.

III.4. Jakość zdrowotna środków spożywczych

Kontrole przeprowadzono w ramach: urzędowej kontroli żywności i badań monitoringowych zanieczyszczeń żywności, materiałów i wyrobów kontaktujących się z żywnością. Podstawą podejmowania działań w tym zakresie był „Plan pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej na 2021r.” wskazujący liczbę i kierunki badań próbek. Realizując powyższe zadania, w 2021r poddano badaniom laboratoryjnym **191 próbek**. Ze względu na 3 zatrucia pokarmowe pobrano dodatkowo **29** wymazów sanitarnych i **11** próbek kontrolnych posiłków, z czego **7** próbek kontrolnych posiłków i **10** wymazów sanitarnych zakwestionowano.

Tabela 6. Wykaz próbek pobranych zgodnie z planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla PSSE w Mrągowie na rok 2021

Rodzaj próbek	ogółem			Liczba pobranych próbek								
	2019	2020	2021	krajowych			UE			z importu		
				2019	2020	2021	2019	2020	2021	2018	2019	2021
Mięso, podroby i przetwory mięsne	10	8	4	10	8	4	-	-	-	-	-	-
Drób, podroby i produkty drobiarskie, jaja i ich przetwory	17	7	5	17	7	5	-	-	-	-	-	-
Ryby, owoce morza i ich przetwory	11	2	6	2	2	6	9	-	-	-	-	-
Mleko i przetwory mleczne	25	25	27	25	25	27	-	-	-	-	-	-
Ziarno zbóż i produkty na bazie ziaren w tym wyroby piekarnicze	1	5	18	1	4	16	-	-	-	-	1	2
Słodycze łącznie z czekoladą	32	21	1	32	21	1	-	-	-	-	-	-
Warzywa ogrodowe i ich podstawowe produkty pochodne z wyłączeniem grzybów	6	12	21	6	11	18	-	1	2	-	-	1
Owoce i ich podstawowe produkty pochodne	13	3	11	6	3	6	1	-	3	6	-	2
Grzyby	-	1	2	-	1	2	-	-	-	-	-	-
Przyprawy (w tym formy stołowe)/ sosy niesłodkie np. majonez, musztardy sosy	1	0	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-

Woda, wodne napoje i związane składniki	11	3	5	11	3	5	-	-	-	-	-	-
Tłuszcze roślinne	3	3		1	3		1	-		-	-	
Zioła, przyprawy i podobne produkty	5	0	6	-	-	-	-	-	-	5	-	6
Składniki gorących napojów i naparów/ Nasiona (kawa, kakao i podobne)	13	10	12	12	10	12	-	-	-	1	1	-
Dania złożone, Przeznaczenie= Gotowe do spożycia LUB Przeznaczone do spożycia po ugotowaniu	5	22	21	5	22	21	-	-	-	-	-	-
Żywność dla niemowląt i małych dzieci	5	3	7	-	3	4	-	-	1	-	-	2
Żywność dla określonych diet/Suplementy diety i podobne preparaty	6	4	2	3	3	1	2	1	1	1	1	-
Macierze nieżywnościowe/ Materiały przeznaczone do kontaktu z żywnością	1	2	3	-	1	-	-	-	-	1	1	3

Bezpieczeństwo żywności jest jednym z najważniejszych celów polityki ochrony zdrowia konsumentów. Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa w tym zakresie ma kluczowe znaczenie nie tylko dla ochrony zdrowia publicznego, ale także dla zachowania zaufania konsumenta do żywności.

Tabela 7. Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Próbki pobrane u własnych producentów

Kierunek badań (ogólnie, np. mikrobiologia, WWA, GMO)	Grupa asortymentu	Liczba próbek pobranych	Wynik badania		Przyczyny kwestionowania i podjęte działania
			N-Próbka normalna	Z-Próbka zdyskwalifikowana	
mikrobiologia	Drobne wyroby piekarnicze wyroby ciastkarskie z kremem nie poddanym obróbce cieplnej, RTE	20	N	-	-
mikrobiologia	Dania na bazie makaronu gotowane proces=schładzanie wyroby garmażeryjne i kulinarne mączne schłodzone , RTE	5	N	-	-
mikrobiologia	Dania złożone gotowe do spożycia. Dania na bazie ziemniaków. Dania na bazie roślin strączkowych. Dania na bazie jaj, potrawy na bazie ryb i owoców morza, Dania na bazie warzyw. Dania na bazie ryżu gotowane , zupy gotowe do spożycia, sałatki, RTE	15	N	-	-

mikrobiologia	Dania złożone gotowe do spożycia. Dania na bazie ziemniaków. Dania na bazie roślin strączkowych. Dania na bazie jaj, potrawy na bazie ryb i owoców morza, Dania na bazie warzyw. Dania na bazie ryżu gotowane , zupy gotowe do spożycia, sałatki, RTE	15	N	-	-
mikrobiologia	Lody na bazie wody bez udziału mleka, RTE	5	N	-	-
metale	Składniki gorących napojów i naparów, kawa , herbata, kakao, herbatki owocowe i ziołowe	1	N	-	-
mikrobiologia	Lody na bazie mleka. Lody wyrób tradycyjny, rzemieślnicze, RTE	5	N	-	-
alkaloidy tropanowe	Składniki gorących napojów i naparów	1	N	-	-
mikrobiologia	Mleko i przetwory mleczne lody z automatu	10	N	-	-
pestycydy	Pewne produkty pochodzenia roślinnego w tym owoce i warzywa (tylko świeże i mrożone owoce i warzywa)	1	N	-	-
Mikrobiologia	Liście herbaty i składniki herbaty	5	N	-	-

III.5. Żywnie w wybranych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego

Żywnie zbiorowe zamknięte jest szczególnie istotnym elementem podstawowej formy wyżywienia dla określonych środowisk m.in. pacjentów szpitali, dzieci w szkołach i przedszkolach, żłobkach , pensjonariuszy domów pomocy społecznej.

Od 1 września 2016 r. obowiązuje Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 29 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz.U. 2016, poz. 1154). Stanowi ono akt wykonawczy do ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

W żywieniu zbiorowym realizowanym w jednostkach systemu oświaty nastąpiło wyraźne ograniczenie stosowanych do produkcji potraw środków spożywczych: typu kostki bulionowe, przyprawy z dodatkiem soli, wysoko słodzone syropy owocowe oraz utwardzone tłuszcze roślinne przy jednoczesnym promowaniu spożycia owoców

i warzyw, mleka i produktów mlecznych oraz w sklepikach szkolnych – posiłków (kanapek, sałatek) zamiast słodkich przekąsek.

Na stornie internetowej PSSE w Mrągowie www.bip.visacom.pl/psse-mragowo/ w zakładce Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku - „Żywnienie w jednostkach systemu oświaty” umieszczone są propozycje posiłków dla dzieci w przedszkolach i szkołach (60 przykładowych jadłospisów).

W związku z powyższym w 2021 r. działania Inspekcji Sanitarnej w Mrągowie były skierowane na ocenę jakości żywienia, dożywiania dzieci i młodzieży oraz sprzedaży artykułów spożywczych w sklepikach szkolnych zgodnie z aktualnymi przepisami prawa. Kontrole obejmowały sklepiki i stołówki szkolne, stołówki przedszkolne.

Tabela 8. Wyniki kontroli przeprowadzonych w nadzorowanych jednostkach systemu oświaty

Typ obiektów	Liczba obiektów		Liczba przeprowadzonych kontroli		Liczba obiektów, w których stwierdzono niezgodności		Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Liczba mandatów /na kwotę
	Nadzorowanych	Skontrolowanych	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	Ogółem	W tym: w zakresie rozporządzenia MZ	W celu poprawy stanu sanitarnego	
Sklepiki szkolne	8	1	1	1	0	0	0	0
Stołówki szkolne	19	9	19	9	90	0	0	0
Stołówki w przedszkolach	16	12	16	12	2	0	2	0
Stołówki w bursach i internatach	1	0	0	0	0	0	0	0
Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	2	1	2	2	1	0	1	0

Tabela 9. Rodzaj i liczba wykonywanych badań jakości żywienia

Liczba dokonanych ocen żywienia metodą		
teoretyczną		laboratoryjną
ocena jakościowa	ocena ilościowa	0
11	0	

Ocena pod względem ilościowym dokonywana była przy użyciu:

- „Norm Żywienia dla Populacji Polski” M. Jarosz Warszawa 2017r ,
- „Tabele Wartości Odżywczej Produktu Spożywczych i Potraw”, H. Kunachowicz i współpracownicy Warszawa 2017r.

Działania podejmowane w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie jakości żywienia:

Na podstawie przeprowadzonej kontroli oraz ocenionego jadłospisu można wnioskować, że nastąpiła poprawa sposobu żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego na przestrzeni ostatnich trzech lat. Podczas kontroli dokonano instruktażu pracowników pionu żywieniowego dotyczącego sposobu planowania i przygotowywania posiłków, co przyniosło zadowalające efekty.

III.6. Współpraca z innymi instytucjami i organami:

• Inspekcja Weterynaryjna

Przeprowadzono 2 wspólne kontrole tematyczne dotyczących weryfikacji źródeł pochodzenia mięsa wieprzowego, dziczyzny oraz sposobu zagospodarowania odpadów zwierzęcych w związku z ASF. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

• Wojskowa Inspekcja Weterynaryjna

Przeprowadzono wspólną kontrolę w Hurtowni warzyw i owoców Roman Boharewicz w Mrągowie, ul. Przemysłowa 6.

• Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Mrągowie.

PSSE w Mrągowie przekazało dokumentację z przeprowadzonej kontroli kompleksowej, podczas której stwierdzono m.in. nielegalną rozbudowę obiektu w Sun Port Ekomarina, Stare Sady 4 BK, 11-730 Mikołajki.

• Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie Oddział Terenowy w Szczytnie.

PSSE w Mrągowie przekazała informację o obecności niedozwolonych pestycydów w produkcie pieczarki świeże pobranych do badań laboratoryjnych.

• Urząd Skarbowy w Kętrzynie

Naczelnik Urzędu Skarbowego przekazał informację dotyczącą prowadzenia nielegalnej działalności gospodarczej bez zgody PIS przez Eugeniusza Denkwicza. PSSE w Mrągowie po dokonaniu rozeznania wystosowało pismo zwrotne o niezasadnej informacji.

• Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa

Przeprowadzono 2 wspólne kontrole w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego (uprawa truskawek):

- Gospodarstwo Rolne należące do Sebastiana Więcko w Gronowie 3 A – nieprawidłowości nie stwierdzono
- Gospodarstwo Rolny należące do Tomasza Laski, Wyszembork – nieprawidłowości nie stwierdzono.

III.7. Kontrole tematyczne realizowane w 2021r.

Wśród zagadnień tematycznych realizowanych w 2021 r uwagę poświęcono:

- nadzorowi nad podmiotami prowadzącymi produkcję pierwotną, RHD oraz dostawy bezpośrednie w aspekcie warunków sanitarnych produkowanej i sprzedawanej żywności oraz egzekwowania dokumentacji dot. traceability-w przypadku produkcji pierwotnej,
- nadzorowi nad zakładami produkującymi żywność gotową do spożycia (RTE) w aspekcie warunków sanitarnych produkowanej żywności oraz egzekwowania zasad systemu HACCP,
- działaniami w zakresie weryfikacji dowodów działań przeprowadzonych przez producentów żywności w ramach kontroli wewnętrznej ze szczególnym uwzględnieniem przepisów prawnych i planów badań produktów opartych na ocenie ryzyka – badania właścicielskie w zakresie zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- nadzorowi nad realizacją systemu kontroli wewnętrznej w tym zasad GHP, GMP i HACCP ze szczególnym uwzględnieniem ich dokumentowania dla potrzeb oceny ryzyka związanej z zagrożeniami bezpieczeństwa żywności, w zakładach produkcji, żywienia zbiorowego i obrotu żywności,
- monitoringowi jakości żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego. ocena stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów / posiłków,
- nadzorowi w zakresie przestrzegania wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy żywności wzbogacanej, suplementów diety i żywności specjalnego przeznaczenia.

III.8. Kontrole akcyjne realizowane w 2021r.

Kontrole akcyjne przeprowadzone w 2021 r dotyczyły:

- warunków higieniczno-sanitarnych podczas letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży,
- nadzorowi nad sprzedażą dziczyzny, mięsa wieprzowego oraz sposobu zagospodarowania odpadów pochodzenia zwierzęcego w zakładach w związku z występowaniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF),
- wzmożonego nadzór w zakresie produkcji i wprowadzania do obrotu pieczywa i wyrobów bezglutenowych,
- wycofania z obrotu suplementów diety zawierających w składzie johambinę,
- przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych związanych z zapobieganiem przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

III.9. Wnioski i spostrzeżenia

Działalność nadzorową realizowano w oparciu o ujednoczone roczne plany pracy oraz dodatkowe kontrole akcyjne i interwencyjne. W ramach systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych RASFF pracownicy sekcji HŻŻiPU brali czynny udział w wycofywaniu produktów niebezpiecznych.

W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu, zgodnie z opracowanym harmonogramem, do badań laboratoryjnych pobrane zostały w 100% próbki środków spożywczych i wyrobów do kontaktu z żywnością. Realizując powyższe zadania, w 2021r poddano badaniom laboratoryjnym 191 próbek. Ze względu na 3 zatrucia pokarmowe pobrano dodatkowo 29 wymazów sanitarnych i 11 próbek kontrolnych posiłków, z czego 7 próbek kontrolnych posiłków i 10 wymazów sanitarnych zakwestionowano.

Na terenie naszego powiatu w sezonie letnim organizuje się szereg imprez okazjonalnych, podczas których sprawowany jest przez pracowników bieżący nadzór sanitarny nad obiektami ruchomymi i tymczasowymi. Kontrole odbywają się również w weekendy, co jest dodatkowym obciążeniem dla pracowników. Na przestrzeni ostatnich lat stan higieniczno-sanitarny obiektów podczas tych imprez nie uległ pogorszeniu i jest na podobnym poziomie.

Uczestniczono w spotkaniach z organizatorami imprez plenerowych w sezonie letnim, podczas których ustalono zasady przestrzeganiem przepisów przeciwepidemicznych.

W związku z przestrzeganiem przepisów przeciwepidemicznych związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 przeprowadzano kontrole akcyjne oraz wizytacje w zakładach. Pracownicy sekcji wraz z przedstawicielami Komendy Powiatowej Policji w Mrągowie przeprowadzali wizytacje w domach weselnych, w zakładach żywienia zbiorowego oraz w zakładach obrotu żywnością.

W 2021r w sezonie letnim dużym obciążeniem dla pracowników były 3 duże zatrucia pokarmowe występujące w obiektach podczas letniego wypoczynku dzieci i młodzieży jak również u indywidualnych gości hotelowych. Przeprowadzono szereg spotkań z przedsiębiorcami oraz dokonano zwiększoną ilość kontroli interwencyjnych.

W 2021 roku plan kontroli został wykonany w 90% mimo dodatkowego obciążenia pracowników. Część kontroli nie przeprowadzono ze względu na zawieszenie działalności lub zamknięcie zakładów.

W 2021 r. stan higieniczno-sanitarny zakładów żywnościowo-żywnościowych uległ pogorszeniu w porównaniu do roku 2020, głównie ze względu na zatrudniane przez przedsiębiorców przypadkowych osób, które nie wykazywały dostatecznej wiedzy z zakresu higieny żywienia i żywności, co przełożyło się na nałożenie zwiększonej ilości mandatów karnych. Za stwierdzone nieprawidłowości higieniczno-sanitarne nałożono zwiększoną ilość mandatów karnych oraz wydano więcej decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów.

IV. ŚRODOWISKO PRACY

Sekcja Higieny Pracy wykonuje zadania z zakresu ochrony zdrowia populacji ludzi pracujących. Dwa podstawowe cele tj.:

- *poprawa warunków pracy w aspekcie zdrowotnym*
- *profilaktyka chorób zawodowych*

są realizowane poprzez:

- kontrolę stanowisk pracy w zakładach,
- ocenę zdrowotną warunków środowiska pracy,
- pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia,
- ocenę stopnia narażenia na czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia,
- monitoring zagrożeń zawodowych,
- ocenę podejmowanych środków zapobiegawczych,
- ocenę ryzyka zawodowego,
- ocenę badań kontrolnych lekarskich pracowników i prowadzonej profilaktyki zawodowej,
- promocję zdrowia w środowisku pracy,
- egzekwowanie poprawy na drodze postępowania administracyjnego.

Ponadto w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego egzekwowano:

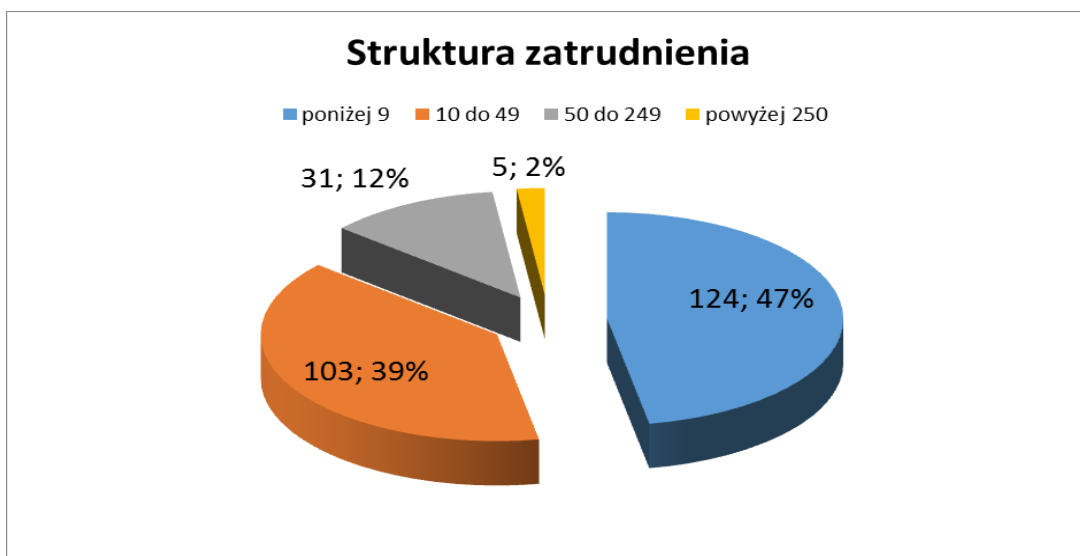
- przestrzeganie przez osoby wprowadzające substancje i mieszaniny chemiczne do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przez użytkowników substancji i mieszanin chemicznych obowiązków wynikających z ustawy o substancjach i mieszaninach chemicznych i rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady,
- przestrzeganie przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorsy narkotyków grupy 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady,
- przestrzeganie zakazu produkcji i obrotu środków zastępczych (dopalaczy)
- wynikającego z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- przestrzeganie przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej,
- przestrzeganie przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu i stosowania oraz właściwości środków powierzchniowo czynnych i detergentów,
- realizację przez pracodawców przepisów prawnych w zakresie narażenia zawodowego na czynniki rakotwórcze lub mutagenne.

IV.1.0. Charakterystyka nadzorowanego terenu

Pod nadzorem Inspekcji Sanitarnej powiatu mrągowskiego znajdowały się 263 zakłady. Lista ta jest w ciągu roku weryfikowana, a liczba zakładów objętych nadzorem zmienia się na skutek przekształceń, upadłości, bądź tworzenia się nowych jednostek gospodarczych. W roku 2021 w będących pod nadzorem zakładach zatrudnionych było 7487 osób.

W powiecie mrągowskim niezmiennie przeważają zakłady małe zatrudniające do 9 osób, stanowiące 47,0 % ogólnej liczby zakładów. Liczbowa przewaga zakładów małych od szeregu lat ma trwały charakter. Natomiast procentowy udział zakładów zatrudniających powyżej 49 osób w całej strukturze wynosi 14% z czego zaledwie 2% to zakłady zatrudniające powyżej 250 osób.

Rys. 1. Struktura zakładów wg wielkości zatrudnienia

Na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mrągowie występują zakłady zaklasyfikowane do grup, które przedstawia zestawienie:

Numer Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)	Nazwa grupowania	Liczba zakładów w ewidencji
01	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową	13
02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	4
03	Rybnictwo	2
08	Pozostałe górnictwo i wydobywanie	1
10	Produkcja artykułów spożywczych	11
13	Produkcja wyrobów tekstylnych	3
14	Produkcja odzieży	1
16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	12
17	Produkcja papieru i wyrobów z papieru	0
18	Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	2
22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	3
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	4
25	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	16

27	Produkcja urządzeń elektronicznych	2
28	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowanych	5
30	Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2
31	Produkcja mebli	5
32	Pozostała produkcja wyrobów	1
35	Wytwarzanie i zaopatrywanie	3
36	Pobór , uzdatnianie i dostarczanie wody	1
37	Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	2
38	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów, odzysk surowców	6
41	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	9
43	Roboty budowlane specjalistyczne	6
45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	16
46	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	19
47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi	33
49	Transport lądowy oraz transport rurociągowy	2
52	Magazynowanie i działalność usługowa	1
53	Działalność pocztowa i kurierska	4
55	Zakwaterowanie	15
64	Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	7
65	Ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego	2
68	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2
69	Działalność prawnicza, rachunkowo-księgową i doradztwo podatkowe	0
71	Działalność w zakresie architektury i inżynierii; badania i analizy techniczne	2
72	Badania naukowe i prace rozwojowe	3
73	Reklama , badanie rynku i opinii publicznej	1
77	Wynajem i dzierżawa	2
81	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	2
84	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	5
85	Edukacja	12
86	Opieka zdrowotna	8
87	Pomoc społeczna z zakwaterowaniem	2
91	Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	2
93	Działalność sportowa, rozrywkowa i rekreacyjna	1
94	Działalność organizacji członkowskich	1
96	Pozostała indywidualna działalność usługowa	7

Ze względu na fakt, że powiat mrągowski charakteryzują w większości placówki handlu hurtowego i detalicznego oraz zakłady o profilu produkcji rolno-spożywczym, drzewnym, meblarskim i produkcji wyrobów metalowych najczęściej występującym narażeniem zawodowym są czynniki szkodliwe; hałas, pył, związki chemiczne, wibracja.

IV.2.0. Analiza stanu sanitarno-higienicznego zakładów

Celem kontroli zakładów pracy jest m.in. ocena stanu sanitarnego uwzględniająca: organizację i stopień zabezpieczenia stanowisk pracy przed oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia, zaplecze higieniczno-sanitarne, wielkość tego zaplecza i jego niezbędne wyposażenie (szafki na odzież, odpowiednie siedziska, umywalki, kabiny natryskowe itp.) wyposażenie pracowników w odzież roboczą i sprzęt ochrony osobistej, zaopatrzenie w środki czystości.

Natomiast głównym celem nadzoru sprawowanego przez organy Inspekcji Sanitarnej nad warunkami pracy jest ustalenie źródeł emisji czynników szkodliwych i uciążliwych, ich identyfikacja oraz wyeliminowanie bądź zminimalizowanie powodowanych przez nie negatywnych skutków zdrowotnych.

W związku z powyższym przeprowadzone kontrole sanitarne, mając przede wszystkim na uwadze szeroko pojętą profilaktykę chorób zawodowych, zmierzały do rozpoznania, oceny i ograniczenia zagrożeń zdrowotnych w środowisku pracy.

W roku 2021 ze względu na stan epidemii skontrolowano **52** zakłady pracy.

W skontrolowanych zakładach najczęściej stwierdzano następujące uchybienia:

- brak aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy,
- przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych dla zdrowia (NDS/N),

Szczegółową działalność kontrolno-represyjną PSSE przedstawia tabela nr 1 i 2

Tabela 1. Bieżący nadzór w powiecie mrągowskim

P(G)SSE	Liczba zakładów pracy skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba wydanych decyzji ogółem	W tym decyzji:		
				unieruchamiających stanowisko /oddział / zakład pracy*	dotyczących poprawy warunków pracy	dotyczących badań i pomiarów czynników szkodliwych
Mrągowo	52	79	39	0	19	17

W 2021r. pracownicy pionu higieny pracy PIS powiatu mrągowskiego przeprowadzili **kontrole w 52 zakładach**.

Ogółem wydano **39 decyzji** merytorycznych.

Wydane decyzje dotyczyły głównie poprawy warunków pracy w nadzorowanych zakładach w zakresie m. in.:

- *problematyki badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (głównie przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych).*

Wygzekwowanie od pracodawców obowiązku przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, w konsekwencji wykazało przekroczenia normatywów higienicznych na stanowiskach pracy w 3 zakładach.

Nie wystawiono żadnej decyzji unieruchamiającej stanowisko/oddział/zakład pracy.

Tabela 2. Postępowanie egzekucyjne w powiecie mrągowskim

P(G)SSE	Liczba nałożonych mandatów	Kwota nałożonych mandatów	Liczba tytułów wykonawczych	Liczba postanowień o nałożeniu grzywny	Kwota nałożonych grzywien	Liczba ściągniętych grzywien	Liczba upomnień
Mrągowo	0	0	0	0	0	0	0

W roku 2021 r. nie nałożono żadnego mandatu karnego.

IV.2.1. Analiza narażenia zawodowego

Obrazem warunków pracy są wyniki badań czynników szkodliwych (chemicznych i fizycznych) dla zdrowia w środowisku pracy.

Pomiary w środowisku pracy, zgodnie z obowiązującymi przepisami, przeprowadzane są przez akredytowane laboratoria.

Badania i pomiary środowiskowe, tak jak w latach ubiegłych dotyczyły głównie następujących grup czynników:

- substancji chemicznych
- pyłów
- hałasu
- drgań

Zakłady, w których w 2021 występowały przekroczenia NDS/N czynników szkodliwych, wg działów PKD przedstawia tabela nr 3 (dotyczy również postępowań prowadzonych z lat poprzednich).

Tabela 3.

PKD	Opis działu	Przekroczenia NDS i NDN - liczba zakładów			
		Związki chemiczne	Pył	Hałas	Drgania
10	produkcja artykułów spożywczych	-	3	-	-
16	produkcja wyrobów z drewna z wyłączeniem mebli	-	-	2	-
25	produkcja wyrobów metalowych gotowych	1	-	1	-
30	produkcja łodzi	1	-	-	-

Informacje liczbowe dotyczące zakładów pracy, w których istniały przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia (NDS/NDN) w powiecie mrągowskim w 2021 roku oraz podejmowane działania PIS przedstawia tabela 4.

Tabela 4. Nadzór bieżący nad zakładami pracy

P(G)SSE	Liczba zakładów pracy w których stwierdz. przekroc. NDS/NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach				Liczba wydanych decyzji dot. obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych
		NDS/NDN (ogółem)	NDS czyn. chemicznych	Pyły	NDN czyn. fizycznych	
Mrągowo	3	12	4	5	3	3

Z tabeli nr 4 wynika, iż najwięcej osób pracujących w przekroczeniach powyżej NDS/N narażonych jest na pyły (**5** osób).

W skutek podjętych działań technicznych i organizacyjnych poprawiono warunki pracy w zakresie przekroczeń normatywów higienicznych pracownikom na **11** stanowiskach. Pozostałe postępowania w zakresie wyeliminowania istniejących przekroczeń dopuszczalnych normatywów kontynuowane są w roku bieżącym.

W roku 2021 wydano **3** decyzje dotyczące obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych i kontynuowano **5** postępowań na obniżenie stężeń i natężeń czynników szkodliwych w środowisku pracy.

Podjęte przez pracodawców działania techniczne to m.in.:

- wymiana i okresowe remonty posiadanych maszyn i urządzeń,

Działania organizacyjne podjęte przez pracodawców:

- ograniczenie czasu ekspozycji, w tym również stosowanie przerw w pracy,
- rotacja pracowników na stanowiskach pracy,
- oznakowanie stref nadmiernego hałasu,
- opracowanie i wdrożenie programu organizacyjno-technicznego zmierzającego do ograniczenia narażenia na przekroczony hałas i drgania mechaniczne,
- zastosowanie rozwiązań organizacyjnych polegających na usytuowaniu
- i zorganizowaniu stanowisk pracy tak, aby pracownicy zatrudnieni na innych stanowiskach nie byli narażeni na te czynniki,
- szkolenie i informowanie pracowników o występującym narażeniu,
- wyposażenie pracowników w odpowiednio dobrane środki ochrony indywidualnej.

Poprawa innych warunków pracy – nie związanych z przekroczeniami NDN i NDS dotyczyła najczęściej wyegzekwowania poprzez działania kontrolno-represyjne prawidłowych, zgodnych z obowiązującymi przepisami pomieszczeń pracy oraz pomieszczeń higieniczno- sanitarnych i ich prawidłowego wyposażenia.

Na terenie powiatu liczba zakładów o szczególnym zagrożeniu (wg kryteriów ustalonych przez WSSE tj. co najmniej 5-cio krotne przekroczenia NDS/N czynników szkodliwych

występujących w środowisku pracy i/lub narażenie na czynniki rakotwórcze lub mutagenne na koniec roku 2021 wynosiła 20. Łączna liczba osób narażonych w zakładach o największych zagrożeniach zawodowych wynosi obecnie 99 osób i 43 osoby pracujące w kontakcie (badania środowiskowe wykazały krotność NDS czynnika poniżej 0,1).

Zakłady umieszczone w w/w wykazie znajdują się pod szczególnym nadzorem PIS i obowiązkowo kontrolowane są corocznie.

W 2021 roku, w ramach nadzoru nad obowiązkiem wykonywania badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, wystawiono łącznie 17 decyzji administracyjnych, w których nakazy dotyczyły przede wszystkim:

- braku aktualnych badań i pomiarów czynników szkodliwych – 14,
- przekroczeń NDS i NDN czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy – 3,

W dalszym ciągu szczególnej troski wymagają małe i średnie przedsiębiorstwa, które przeważają w strukturze gospodarczej powiatu.

Wyniki kontroli jednoznacznie wskazują na występowanie i niestety utrzymywanie się w tych przedsiębiorstwach nieprawidłowości w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny.

Niezbędnym elementem pracy pionu higieny pracy stało się zatem oprócz działań kontrolnych, rozwijanie działań prewencyjnych, stosowanie środków doradczych informacyjnych, szczególnie przy wdrażaniu nowych przepisów, których zastosowanie sprawia trudności pracodawcom i służbom bhp.

IV.3.0. Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, prekursorami oraz produktami biobójczymi

Nadzór Inspekcji Sanitarnej powiatu mławowskiego w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o substancjach i mieszaninach chemicznych, sprawowanie nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi w związku z obowiązywaniem rozporządzenia nr 1907/2006 REACH i rozporządzenia nr 1272/2008 CLP, ustawy o produktach biobójczych oraz nadzór nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 prowadzony był w zakładach pracy oraz u wprowadzających je do obrotu.

IV.3.1. Wprowadzanie do obrotu substancji i mieszanin chemicznych

W 2021 r. Sekcja Higieny Pracy obejmowała nadzorem 6 obiektów wprowadzających do obrotu substancje i mieszaniny chemiczne. W ramach nadzoru wykonano 6 kontroli sanitarnych. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2021 r. w ramach realizacji projektu RECH-EN-FORCE REF-9 w sprawie udzielania zezwoleń substancjom podlegającym tej procedurze (zał. XIV REACH) dokonano kontroli zakładu, który stosuje w swojej działalności substancję wymienioną w załączniku XIV do rozporządzenia REACH - trójtlenek chromu (VI).

W wyniku kontroli sporządzono protokół oraz wypełniono kwestionariusz projektu i przesłano do WSSE w Olsztynie.

IV.3.2. Stosowanie w działalności zawodowej substancji i mieszanin chemicznych

Na terenie powiatu mławowskiego w 2021 r. objęto nadzorem 45 zakładów stosujących w działalności zawodowej substancje i mieszaniny chemiczne. Przeprowadzono w tym zakresie 46 kontroli sanitarnych w tym: 36 kontroli kompleksowych, które nie wykazały uchybień i 1 kontrolę sprawdzającą wykonanie zaleceń, dotyczącą postępowania z roku 2019.

Stwierdzone uchybienia zostały wyeliminowane.

IV.3.3. Prekursory narkotyków Kat.2 i 3

W 2021 r. objęto nadzorem 7 zakładów stosujących prekursory (kat. 3 i 2) podmioty wprowadzające je do obrotu. Wykonano w tym zakresie 9 kontroli.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień.

IV.3.4. Środki zastępcze

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi - nieustannie od 2010 r. - działania na rzecz zapobiegania stosowania środków zastępczych popularnie zwanych „dopalaczami”. Prowadzono w tym zakresie działania oświatowe.

Poza działaniami oświatowymi prowadzony jest stały monitoring terenu powiatu pod względem nielegalnego obrotu środkami zastępczymi. Monitoring obecności na rynku środków zastępczych (dopalaczy) prowadzony jest poprzez kontrole obiektów stacjonarnych (sklepy i inne), kontrole przeprowadzane na skutek zgłoszonych interwencji, kontrole przeprowadzone na skutek zgłoszeń podejrzeń o obrocie środkami zastępczymi uzyskanych od Policji.

W roku 2021 nie przeprowadzono kontroli w tym zakresie.

Ponadto prowadzony jest monitoring zatruć środkami zastępczymi – w 2021 roku nie zanotowano przypadków takiego zatrucia.

IV.3.5. Produkty biobójcze

W powiecie mławowskim nie istnieje żaden producent ani importer produktów biobójczych.

W 2021 r. przeprowadzono 12 kontroli sanitarnych w 10 zakładach stosujących w swojej działalności produkty biobójcze i w 2 wprowadzających je do obrotu.

Przeprowadzone kontrole nie wykazały uchybień.

IV.4.0. Substancje, mieszaniny, czynniki lub procesy rakotwórcze lub mutagenne w środowisku pracy

W 2021 r. w zakresie narażenia na czynniki rakotwórcze i mutagenne objęto nadzorem 20 zakładów. Liczba zakładów jest większa w porównaniu do roku poprzedniego ze względu na zmianę przepisów. Zatem w związku z tym że, prace związane z narażeniem na pyły drewna oraz prace związane z narażeniem krzemionką krystaliczną – frakcją respirabilną powstającą w trakcie pracy ujęto w wykazie czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Przeprowadzone w tym zakresie kontrole wykazały nieprawidłowości w 5 zakładach. Wydano 115 decyzji nakazujących dotyczących braku aktualnych badań i pomiarów szkodliwych dla zdrowia czynników o działaniu rakotwórczym (pył drewna,

krystaliczna krzemionka) na stanowiskach pracy. W 9 zakładach wykonano nakazy a w 2 pozostałych zakładach postępowanie jest kontynuowane w roku bieżącym.

W nadzorowanych zakładach występuje narażenie na benzo(a)piren i WWA oraz siarczanu niklu sześciowodnego, chlorku niklu II sześciowodnego, bezwodnika kwasu chromowego, ELPELYT SB 45 (formaldehyd), ANKOR NFDS (tlenek chromu VI), pył drewna, krystaliczną krzemionkę, epoksyetan, formaldehyd. W warunkach narażenia zawodowego na czynniki rakotwórcze i mutagenne zatrudnionych jest 99 pracowników i 43 pracowników pracujących w kontakcie (badania środowiskowe wykazały krotność NDS czynnika poniżej 0,1).

Zakłady te znajdują się w wykazie zakładów o szczególnym zagrożeniu i są pod szczególnym nadzorem Inspekcji Sanitarnej.

Ponadto w 2021 r. dokonano kontroli w trakcie prac powodujących kontakt z azbestem pracowników firmy, która zgłosiła do PPIS w Mrągowie zamiar przeprowadzenia prac w kontakcie z azbestem na terenie powiatu mrągowskiego. Firma wykonywała prace polegające na usuwaniu płyt cementowo-azbestowych z dachu budynku gospodarczego w Mrągowie. Pracownikom zabezpieczono odzież ochronną, środki ochrony indywidualnej oraz zapewniono możliwość korzystania z dostępu do wody bieżącej. Teren prac oznakowano a usunięte płyty zabezpieczono i oznakowano.

IV.5.0. Biologiczne czynniki szkodliwe w środowisku pracy

Na terenie powiatu mrągowskiego w 2021 r. dokonano kontroli 23 zakładów, w których występuje narażenie na szkodliwe czynniki biologiczne.

Nie stwierdzono uchybień w kontrolowanych zakładach.

W zakładach będących pod nadzorem PSSE w Mrągowie w warunkach narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne pracuje 1132 pracowników, z czego 36 zatrudnionych jest w warunkach narażenia na działanie czynników biologicznych zakwalifikowanych do grupy 3. Narażenia pracowników na czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 4 nie stwierdzono.

W kontrolowanych zakładach narażenie wynika z niezamierzonego użycia czynnika biologicznego a pracodawcy zapewniają środki zapobiegawcze przewidziane dla szkodliwego czynnika biologicznego zakwalifikowanego do najwyższej grupy zagrożenia, określonego w dokumentacji oceny ryzyka zawodowego (klasyfikacja i wykaz). W przypadku ujęcia w wykazie czynników zakwalifikowanych do grupy 3 pracodawcy prowadzą rejestry prac i pracowników pracujących w narażeniu na te czynniki.

W 2021r. stwierdzono 4 przypadki chorób zawodowych. Choroby wynikające z narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne (borelioza) stwierdzono w 3 przypadkach. W wyniku działań inspekcji w nadzorowanych zakładach egzekwowano opracowanie dokumentacji oceny ryzyka zawodowego z uwzględnieniem narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne, z którą zapoznano pracowników. Identyfikacja zagrożeń zawodowych w środowisku pracy pozwala na dobór właściwych środków zapobiegawczych celem ochrony zdrowia pracowników.

W kontrolowanych zakładach prowadzone są rejestry zachorowań na choroby zawodowe i podejrzeń o takie choroby oraz rejestry prac i pracowników, tam gdzie występuje narażenie na czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 3 lub 4.

Podczas przeprowadzonych kontroli sanitarnych informowano pracodawców o dostępności i zasadności szczepień ochronnych.

Profilaktyka medyczna

Na bieżąco przeprowadzane są badania profilaktyczne pracowników – wstępne, okresowe, kontrolne.

IV.6.0. Choroby zawodowe

Jednym z ważniejszych elementów w działalności Inspekcji Sanitarnej jest by sprawowany nadzór nad zakładami pracy obejmował problematykę zapobiegania chorobom zawodowym.

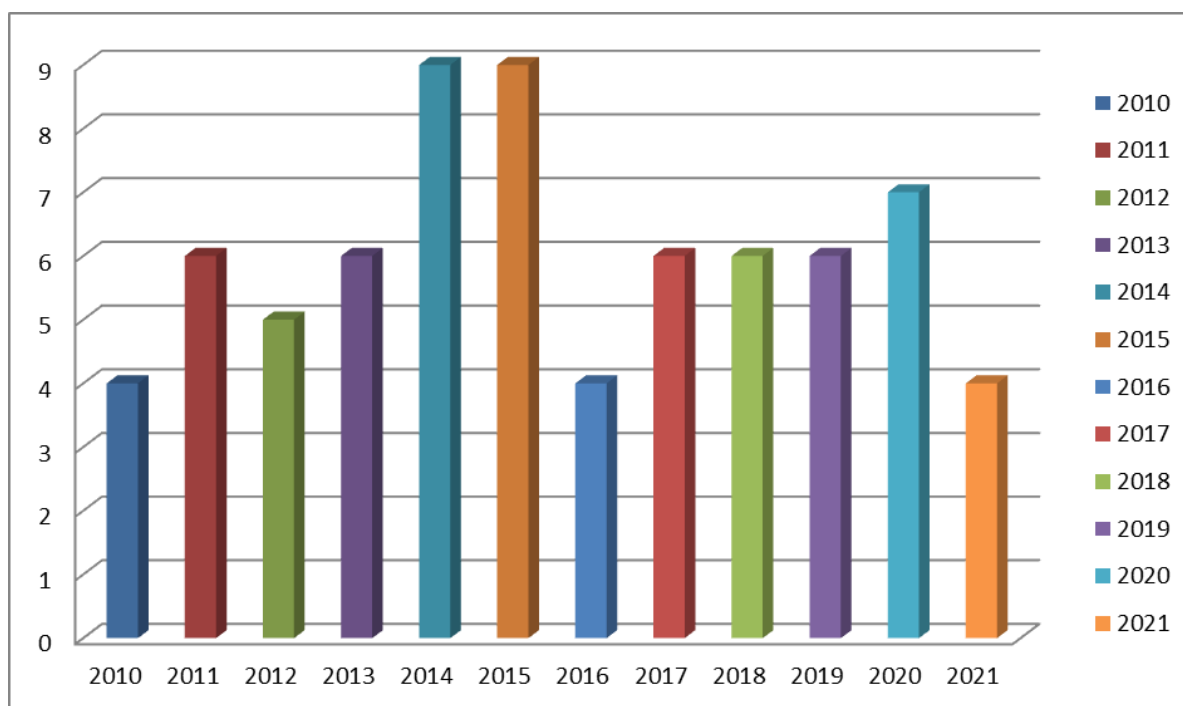
Następstwem pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia mogą być choroby zawodowe.

W 2021 r. w powiecie mrągowskim przeprowadzono 5 postępowań w sprawie chorób zawodowych. W wyniku przeprowadzonych postępowań wydano 4 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej.

W 2021 r. u zatrudnionych z powiatu mrągowskiego stwierdzono 4 choroby zawodowe, w roku 2020 stwierdzonych było 7 chorób zawodowych.

Choroby zawodowe stwierdzane u pracowników zatrudnionych w zakładach pracy z terenu powiatu mrągowskiego na przestrzeni ostatnich 10 lat przedstawia rys.3.

Rys. 3 Choroby zawodowe stwierdzone w powiecie mrągowskim w latach 2010 – 2021

W 2021 r. stwierdzono 4 choroby zawodowe. W 3 przypadkach była to borelioza oraz w 1 przypadku choroba narządu głosu.

Z analizy danych ostatnich trzech lat wynika, że najczęściej stwierdzane są zachorowania na choroby zakaźne lub inwazyjne albo ich następstwa (pozycja 26 wykazu chorób zawodowych z 2009 r.).

Spośród czynników wywołujących choroby zawodowe w powiecie mrągowskim największy udział mają czynniki biologiczne. Endemiczny charakter województwa warmińsko – mazurskiego pod względem zachorowań na boreliozę jest powodem odnotowywania wysokich wskaźników zapadalności na tą jednostkę chorobową rozpatrywaną również jako choroba zawodowa (głównie dotyczy to pracowników leśnych i rolników).

IV.7.0. Współpraca z instytucjami i innymi organami

Współpraca PPIS instytucjami/organami ukierunkowana była na koordynację podejmowanych działań oraz doskonalenie przepływu i wykorzystywania informacji posiadanych przez poszczególne urzędy i instytucje.

Do **Państwowej Inspekcji Pracy** na bieżąco przekazywane są wydane przez PPIS w Mrągowie decyzje dotyczące chorób zawodowych pracowników zatrudnionych w nadzorowanych zakładach pracy.

Podczas czynności kontrolnych wykonywanych w kontrolowanych zakładach pracy, wymieniane są informacje dotyczące poprawy warunków pracy i zapobiegania chorobom zawodowym związanym z warunkami pracy w zakładach, poprzez konfrontację protokołów o naruszeniu przepisów. PIP w ramach współdziałania niektórych organów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy informuje o stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowościach w zakresie wprowadzania do obrotu substancji i preparatów chemicznych w celu wykorzystania ich zgodnie z kompetencjami PIS.

Współpraca ze **szkołą medycyny pracy** opiera się głównie na wzajemnym przekazywaniu informacji z zakresu narażenia zawodowego osób ubiegających się o chorobę zawodową. Polegała ona na opracowaniu na prośbę lekarzy poradni medycyny pracy kart oceny narażenia zawodowego.

Współpraca z KPP w Mrągowie dotyczyła w 2021r. przeprowadzenie wspólnych kontroli w zakresie przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

IV.8.0 Promocja zdrowia w zakładach pracy

W 2021r. w ramach współpracy z PZiOZ podczas kontroli zakładów pracy kontynuowano nadzór w zakresie przestrzegania zakazu palenia wyrobów tytoniowych. Z przeprowadzonych kontroli wynika, że w zakładach przestrzegany jest zakaz palenia wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich i elektronicznych.

Ponadto pracownicy Sekcji Higieny Pracy PSSE w Mrągowie podczas wykonywania czynności kontrolnych w nadzorowanych zakładach pracy zwracają uwagę pracodawców na fakt, iż to oni poprzez swoje działania w stosunku do zatrudnianych pracowników promując zdrowie, tworzą i modyfikują środowisko pracy tak, by nie zagrażało zdrowiu, ale również oddziaływało pozytywnie na stan zdrowia.

W 2021 roku w kontrolowanych 52 zakładach pracy nadzorowano również obowiązki wynikające z przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii i dodatkowo w tym zakresie przeprowadzono 30 wizytacji w innych obiektach oraz opracowywano w systemie SEPIS wywiady epidemiologiczne dotyczące zachorowań na COVID 19.

Celem promocji zdrowia w środowisku pracy jest rozwijanie postaw odpowiedzialności za własne zdrowie w miejscu pracy, a nie jedynie wymagania przestrzegania przepisów.

IV.9. Wnioski końcowe

Negatywne oddziaływanie szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w środowisku pracy oraz zachowanie bezpieczeństwa chemicznego wymaga stałego nadzoru nad warunkami zdrowotnymi zatrudnionych celem ochrony ich zdrowia i zapobiegania chorobom zawodowym.

V. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

V.1. Nadzór nad placówkami

W 2021 roku nadzorem objęto:

- 7 placówek stałych, do których uczęszczało 539 dzieci;
- 36 turnusów letniego wypoczynku, podczas których wypoczywało 1957 uczestników;
- 1 turnus zimowego wypoczynku, podczas których wypoczywało 36 uczestników.

W placówkach tych dokonano ogółem 49 kontroli sanitarnych.

Nadzór nad placówkami (porównawczo z 2020 rokiem)

Placówki	Liczba nadzorowanych placówek		Liczba przeprowadzonych kontroli w placówkach	
	2020	2021	2020	2021
Żłobki	7	6	3	1
Przedszkola	12	12	4	3
Szkoły Podstawowe	18	18	5	6
Liceum Ogólnokształcące	2	2	0	1
Inne placówki nauczania i wychowania (Warsztaty OHP, Ośrodek Szkolenia i Wychowania OHP, Szkoła Muzyczna, Młodzieżowy Dom Kultury, OREW, Świetlica Środowiskowa, Placówka Wsparcia Dziennego, Dom dla Dzieci Towarzystwa "Nasz Dom" x 5)	13	13	1	0
Letniego wypoczynku (liczba turnusów)	136	200	15	37
Zimowego wypoczynku (liczba turnusów)	26	2	16	1
Ogółem	214	253	44	49

UWAGI:

W powiecie mrągowskim nie wszystkie przedszkola spełniają normy dotyczące m.in. wysokości pomieszczeń, gdyż swoją działalność podjęły wiele lat temu, kiedy nie obowiązywały obecne przepisy.

W związku z panującą pandemią koronawirusa SARS-CoV-2 nie dokonano wszystkich zamierzonych kontroli placówek oświatowo-wychowawczych.

Przeprowadzone kontrole w placówkach dotyczyły:

- przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych;
- higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych;
- dostosowania mebli edukacyjnych do zasad ergonomii;
- przestrzegania wytycznych MEiN, MZ i GIS oraz ograniczeń wskazanych w rozporządzeniu Rady Ministrów, w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

V.2. Stan techniczno-sanitarny placówek nauczania i wychowania**W celu uzyskania poprawy stanu sanitarno – technicznego nadzorowanych obiektów:**

W 2 przypadkach kontynuowano postępowanie z lat ubiegłych - zakończono ich postępowanie uzyskując poprawę. Poprawa w większości placówek dotyczyła zapewnienia właściwego stanu sanitarno - technicznego pomieszczeń.

Decyzje wystawione w latach ubiegłych dotyczyły:

- uszkodzonych podłóg,
- złej stolarki okiennej,
- uszkodzonych ścian oraz sufitów na korytarzach.

V.3. Ocena higieny procesu nauczania i wychowania

W celu egzekwowania właściwych z punktu widzenia higieny pracy ucznia warunków w środowisku szkolnym przeprowadzono badanie środowiskowe dotyczące higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych.

Rozkłady zajęć lekcyjnych

Badania dotyczące higienicznej oceny rozkładów lekcyjnych przeprowadzono w 2 szkołach podstawowych.

Rodzaj placówek		Ocenie poddano rozkład zajęć szkolnych		Nieprawidłowe stwierdzono	
		Liczba placówek	Liczba oddziałów	Liczba placówek	Liczba oddziałów
Szkoły podstawowe	samodzielnie funkcjonujące	2	14	-	-
OGÓLEM		2	14	-	-

Ze względu na pandemię koronawirusa SARS-CoV-2, nie można było przeprowadzić badania środowiskowego we wszystkich placówkach oświatowo-wychowawczych. Większość placówek oświatowo-wychowawczych w 2021 roku prowadziła zajęcia w trybie zmianowym.

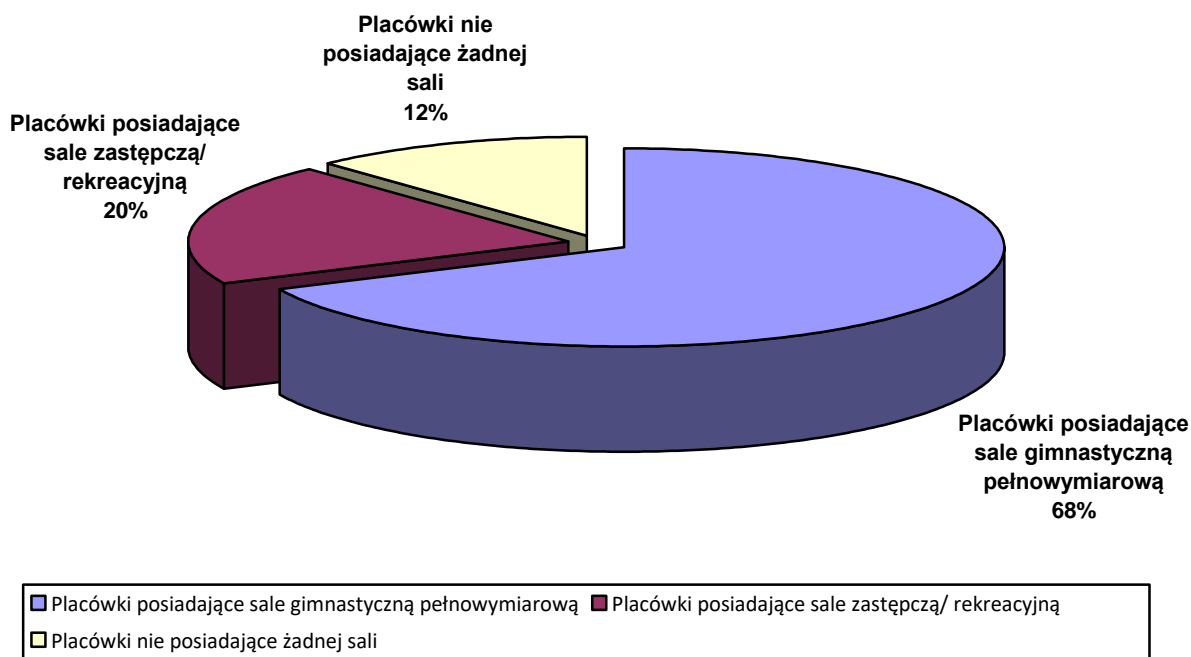
W 2021 roku PSSE w Mrągowie wydało 22 pozytywne opinie dot. nauczania zdalnego w szkołach ze względu na pandemię koronawirusa SARS-CoV-2. Należy jednak stwierdzić, że przy konstruowaniu rozkładów zajęć lekcyjnych brano są pod uwagę zasady higieny pracy umysłowej uczniów. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

V.4. Infrastruktura do zajęć z wychowania fizycznego w szkołach

Warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego na terenie powiatu w 2021 roku nie uległy zmianie, znaczna część szkół posiada właściwą infrastrukturę do realizacji obowiązkowych zajęć z wychowania fizycznego. Spośród wszystkich 25 szkół, funkcjonujących na terenie powiatu mrągowskiego, 17 posiada sale gimnastyczne, (co stanowi 68 % ogółu szkół), 5 posiada zastępcze sale gimnastyczne, (co stanowi 20% ogółu). Pozostałe 3 szkoły (12 %) posiadają tylko boiska szkolne, w związku z czym nie zapewniają uczniom właściwych warunków higienicznych do realizacji obowiązkowych zajęć z wychowania fizycznego. Placówki te realizują zajęcia z wychowania fizycznego na korytarzach szkolnych, w salach lekcyjnych, a przy sprzyjających warunkach atmosferycznych zajęcia odbywają się na boiskach szkolnych.

Liczba sal gimnastycznych i rekreacyjno/zastępczych w szkołach na terenie powiatu mrągowskiego w 2021 roku

Warunki do realizowania zajęć z wychowania fizycznego w szkołach w powiecie mrągowskim w 2021 roku

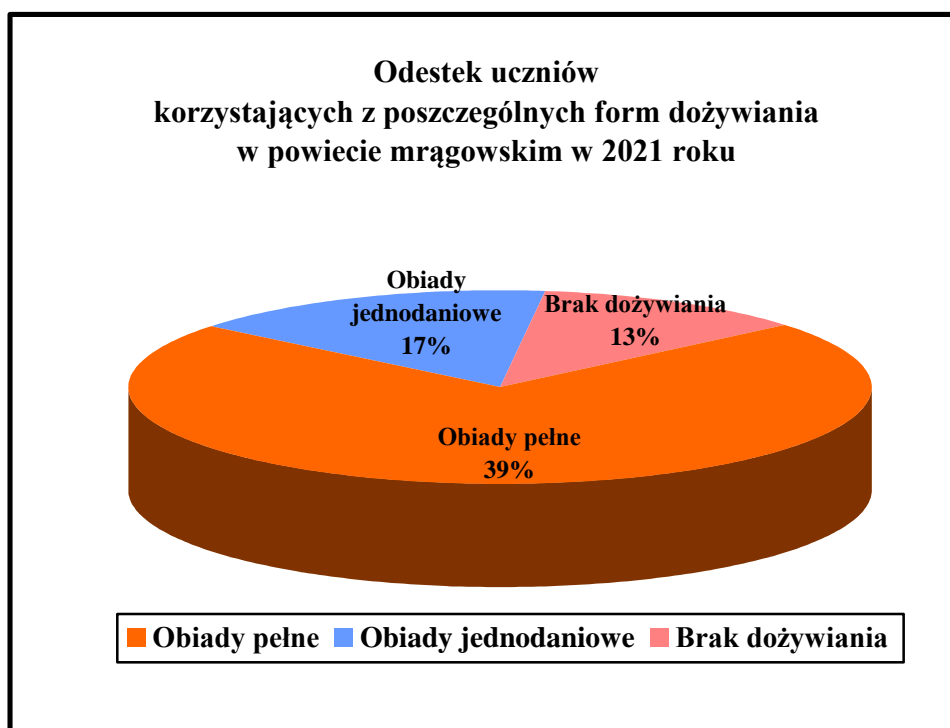

Nadzorowany teren	Liczba szkół	Warunki do realizowania zajęć z wychowania fizycznego		
		Sala gimnastyczna	Sala rekreacyjna/zastępcza	Brak
Miasto Mrągowo	7	6	1	-
Gmina Mrągowo	4	1	2	1
Miasto i Gmina Mikołajki	6	4	2	-
Gmina Piecki	4	4	-	-
Gmina Sorkwity	4	2	-	2
Ogółem	25	17	5	3

V.5. Dożywianie w szkołach

Posiłek w szkole stanowi niezbędny element racjonalnego żywienia warunkujący prawidłowy rozwój dziecka, jego dobre samopoczucie oraz zdolność do pracy. Dlatego też podobnie jak w latach ubiegłych szkoły na terenie powiatu organizują dożywianie uczniów w formie obiadów: II-wu daniowych i I-dno daniowych.

Na podstawie zebranych informacji z kwestionariusza: „Ocena przygotowania szkół do nowego roku szkolnego 2020/2021 pod kątem zapewnienia właściwych warunków higieniczno-sanitarnych” stwierdzono, że spośród wszystkich 25 szkół, funkcjonujących na terenie powiatu mrągowskiego, 4 organizuje dożywianie uczniów w formie obiadów I-dno daniowych (co stanowi 16% ogółu szkół), 18 organizuje dożywianie uczniów w formie obiadów II-wu daniowych (co stanowi 72% ogółu szkół). Pozostałe 3 szkoły nie prowadzą dożywiania uczniów (co stanowi 12% ogółu szkół).

Istotną formą pomocy dzieciom z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej jest dofinansowanie posiłków przez ośrodki pomocy społecznej, z którego w ubiegłym roku (kontrola trzech placówek oświatowo-wychowawczych) skorzystało 40 uczniów.

V.6. Wypoczynek dzieci i młodzieży

Powiat mragowski jest atrakcyjny turystycznie, w związku z czym w 2021 roku gościł 1957 uczestników placówek letniego wypoczynku dzieci i młodzieży organizowanych w formie kolonii, obozów sportowych i obozów pod namiotami oraz 36 uczestników zimowego wypoczynku.

Organizatorzy zgłaszali organizację wypoczynku do Kuratorium Oświaty właściwego ze względu na miejsce zamieszkania organizatora. Nadzór nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży prowadzono na podstawie elektronicznej bazy wypoczynku zamieszczonej na stronie internetowej Kuratorium Oświaty.

Ogółem w 2021 roku zgłoszono organizację 200 turnusów letniego wypoczynku oraz 2 turnusów zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży. Letni wypoczynek organizowany był w 22 obiektach stałych zlokalizowanych na terenie powiatu mragowskiego oraz na terenie leśnym (obozy pod namiotami). Zgłoszone wypoczynki objęto nadzorem.

Dbając o zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu uczestnikom wypoczynku przeprowadzono ogółem 38 kontroli sanitarnych (37 w okresie letnim oraz 1 w zimowym).

W trakcie trwania letniego wypoczynku przeprowadzono trzy kontrole interwencyjne w zakresie HDiM, Epidemiologii oraz HŻŻiPU. Kontrole dot. zatruc pokarmowych u dzieci i młodzieży przebywających na zorganizowanych letnich wypoczynkach w Ośrodku Mragowo SPORT oraz Hotelu Mragowo INC Sp. z o.o.. Podczas interwencji przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne oraz dokonano kontroli kuchni. Do badań laboratoryjnych pobrano wymazy sanitarne z naczyń i sprzętu kuchennego, prób żywności oraz próby wody.

Czynnikiem etiologicznym okazał się norowirus, który wykazuje się dużą zakaźnością i łatwo szerzy się w większych skupiskach ludzi. Wirus ten jest najczęstszą przyczyną ognisk zakażeń pokarmowych w Polsce i na świecie. Można przypuszczać, że źródłem zakażenia było dziecko, które chore (w okresie wylegania lub tuż po przechorowaniu) przyjechało na turnus wypoczynku. U kolejnych osób do zakażenia mogło dojść przez bezpośredni kontakt z osobą zakażoną lub jej wydaliniami – styczność z zanieczyszczoną powierzchnią, przedmiotami, wdychanie cząstek wirusa unoszących się w powietrzu (powstałych z wymiocin osoby chorej).

VI. ZWALCZANIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH

W całej Polsce zgłaszanie, kwalifikacja i rejestracja zachorowań na niektóre choroby zakaźne opiera się na opracowanych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego „Definicjach przypadków chorób zakaźnych”.

W ramach identyfikowania różnorodnych zagrożeń zdrowotnych dla społeczności lokalnej Państwowa Inspekcja Sanitarna włączona jest do funkcjonujących centralnych systemów monitorowania systemu epidemiologicznego w skali krajowej, które są realizowane poprzez prowadzenie:–systemu rejestracji wywiadów epidemiologicznych SRWE,–rejestrów ognisk epidemicznych ROE,–elektronicznego systemu nadzoru nad szczepionkami ESNDS (e-szczepionka).

Sprawowanie nadzoru epidemiologicznego jest podstawowym zadaniem działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Zadanie to realizowane jest głównie przez pion epidemiologii, który każdego roku wdraża i kontroluje programy zapobiegania i zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych oraz pasożytniczych, w tym prowadzi nadzór nad wykonywaniem szczepień ochronnych, które są skuteczną formą zapobiegania chorobom zakaźnym.

VI.1. Choroby zakaźne

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych w powiecie mrągowskim można określić jako dobrą.

W omawianym okresie nie odnotowano na terenie naszego powiatu chorób wysoce zakaźnych, takich jak: dżuma, cholera, malaria, wąglik, poliomyelitis, gorączki krwotoczne.

Podstawą oceny sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych były dane liczbowe o zachorowaniach na choroby zakaźne pochodzące ze zgłoszeń wszystkich podmiotów prowadzących działalność leczniczą na terenie powiatu. Obowiązek ten wynika z Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 roku o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi. Zgłaszanie zachorowań /podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne pozwala na śledzenie sytuacji epidemiologicznej oraz podejmowanie działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych.

W 2021 roku do Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej zgłoszono:

- 4020 przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne, w tym 3542 przypadki zakażeń SARS-CoV-2
- 78 przypadków pogryzień przez zwierzęta,
- 7794 zachorowań na grypę i zachorowań grypopodobnych.
- 468 osób hospitalizowano z powodu chorób zakaźnych, w tym 302 osoby z powodu zakażenia SARS-CoV-2
- odnotowano 105 zgonów z powodu choroby zakaźnej –we wszystkich przypadkach jedną z przyczyn zgonu był COVID-19

Znaczące zmiany w sytuacji epidemiologicznej niektórych chorób (m.in. znaczny spadek zapadalności na ospę wietrzną, biegunki dzieci do lat 2 wirusowe zakażenia jelitowe) mogą być związane z wprowadzeniem szeregu ograniczeń, zakazów i nakazów

w związku z trwającym stanem epidemii COVID-19 i związaną z tym większą dbałością o zachowanie higieny, zwłaszcza w zakresie dekontaminacji rąk.

Mniejsza liczba zgłoszonych przypadków chorób zakaźnych i zakażeń była w dalszym ciągu efektem słabszej dostępności do lekarzy zwłaszcza podstawowej opieki zdrowotnej.

W związku z trwającą w 2021 roku pandemią COVID-19, kontynuowano działania zapobiegawcze związane z ograniczeniem ryzyka zakażenia oraz rozprzestrzeniania się nowych zakażeń. Dynamicznie zmieniająca się sytuacja epidemiologiczna tych zakażeń na świecie i w Polsce wymagała od służb sanitarnych ciągłego podejmowania i prowadzenia intensywnych działań w obszarze zdrowia publicznego. Realizowano obowiązki wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mrągowie w walce z pandemią COVID-19 na podstawie posiadanych kompetencji i uprawnień podejmował działania przeciwepidemiczne w zakresie:

- skutecznego zbierania informacji o zakażeniach oraz osobach będących w kontakcie z osobami zakażonymi,
- koordynowania przepływu informacji z lekarzami POZ,
- uruchomienie zdalnej informacji o wynikach badań, rozpoczętej i zakończonej kwarantannie,
- obsługa bazy danych w systemach teleinformatycznych **EWP** (Ewidencja Wjazdu do Polski) i **SEPIS** (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej),
- prowadzenia badań w kierunku SARS-CoV-2 u osób przebywających na kwarantannie i podejrzanych o zachorowanie,
- egzekwowania przestrzegania obowiązków wynikających z ograniczeń, nakazów i zakazów wydanych w związku z wystąpieniem stanu epidemii,
- sprawowania bieżącego monitoringu nad występowaniem ogniskami epidemicznymi,
- wprowadzanie danych osób objętych obowiązkową kwarantanną, izolacją w warunkach domowych lub hospitalizacją do systemu EWP,
- zlecenie badań w kierunku wykrywania materiału genetycznego koronawirusa SARS-CoV-2 w systemie EWP,
- weryfikacja danych, korygowanie danych i skracanie kwarantanny w systemie EWP,
- przyjmowanie i załatwianie zgłoszeń petentów w systemie SEPIS,
- udzielanie informacji na temat czasu trwania kwarantanny i izolacji w warunkach domowych podczas rozmów telefonicznych z petentami,
- współpraca z jednostkami zewnętrznymi, np: Policja, Podmioty wykonujące działalność leczniczą, Urzędy Gmin i Miasta, Starostwo Powiatowe, Państwowa Straż Pożarna, Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej, Poczta Polska, ZUS, KRUS,
- udostępnianie danych dotyczących osób poddanych obowiązkowej kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych, na wniosek, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu tych osób, ośrodka pomocy społecznej, kuratora sądowego lub komornika sądowego złożony w związku z wykonywanymi

czynnościami służbowymi oraz sądu lub prokuratora w związku z prowadzonymi postępowaniami,

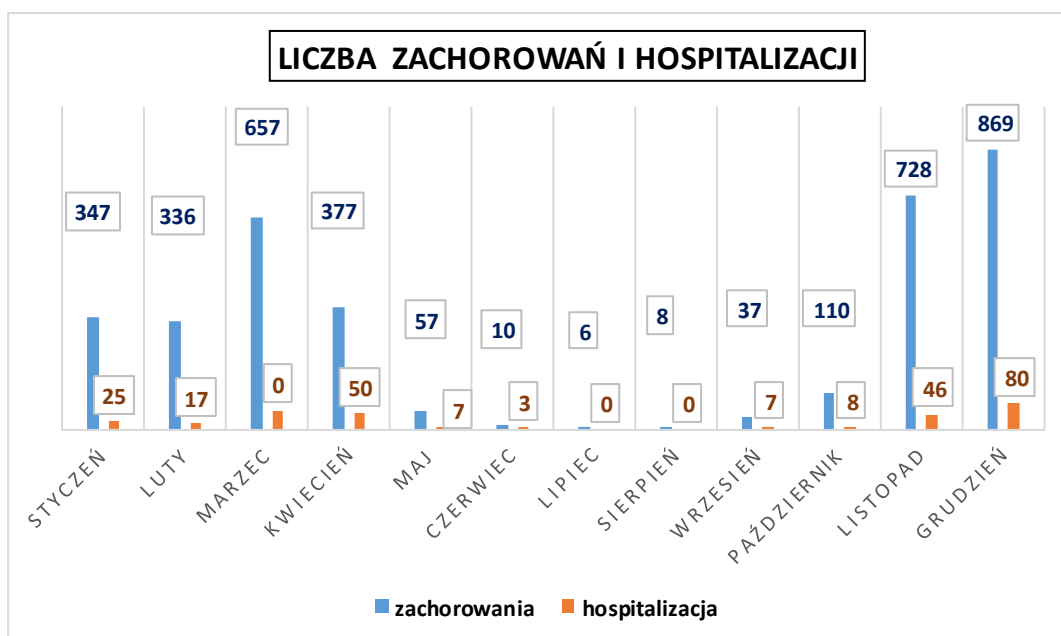
- przekazywanie danych osób podlegających obowiązkowej kwarantannie do innych PSSE.

Do końca roku odnotowano:

- 3542 przypadki potwierdzonych zakażeń SARS-CoV-2
- Hospitalizacji wymagały 302 osoby.
- Zgłoszono 105 zgonów spowodowanych zakażeniem SARS-CoV-2.
- Kwarantanną domową objęto 5586 osób,
- Kwarantanną po przekroczeniu granicy objęto 863 osoby

Ponadto, w związku z wprowadzonym stanem epidemii w Polsce prowadzone były postępowania administracyjne, dotyczące osób, które nie przestrzegały nakazów oraz zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii w kraju. Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mrągowie wpłynęło 47 notatek urzędowych z Policji dotyczących naruszeń nakazów i zakazów. Łącznie wydano 10 decyzji administracyjnych o nałożeniu kar pieniężnych. W pozostałych przypadkach po analizie złożonych wyjaśnień odstąpiono od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i pouczone o tym, że ponowne stwierdzenie naruszenia ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii może spowodować nałożenie administracyjnej kary pieniężnej.

Zakażenia koronawirusem SARS-COV-2 w powiecie mrągowskim w 2021 roku

Szczegółowy wykaz zachorowań i wskaźnik zapadalności na poszczególne choroby zakaźne zarejestrowane na terenie powiatu mrągowskiego w 2021 roku w porównaniu z rokiem 2020 przedstawia poniższa tabela.

Liczba zachorowań i wskaźniki zapadalności na poszczególne choroby zakaźne rejestrowane na terenie powiatu mławowskiego w 2021r. w porównaniu z rokiem 2020.

Nazwa jednostki chorobowej	2021		2020	
	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności	Liczba zachorowań	Wskaźnik zapadalności
Salmonellozy -zatrucia pokarmowe	12	25,1	13	26,9
Czerwonka bakteryjna	0	0	0	0
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile	40	84	11	22,7
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	17	35,7	7	14,5
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	181	380	0	0
Biegunka dzieci do lat 2 ogółem	11	2,30	12	2,48
Krztusiec	0	0	0	0
Płonica (Szkarlatyna)	0	0	9	18,62
Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, inne bakteryjne, określone i nie określone	0	0	0	0
Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych (inne wirusowe, określone i nie określone)	3	6,3	0	0
Kleszczowe zapalenie mózgu	6	14,7	1	2,1
Róża	1	0	2	4
Borelioza	63	132,24	66	136,6
Pokąsania osób przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę lub zanieczyszczenie śliną tych zwierząt	78	163,7	72	149,03
Kontakt ze wścieklizną – liczba osób szczepionych p/wściekliznie	20	44,08	8	16,55
Ospa wietrzna	49		97	200,7
Różyczka	0	0	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby typu B	0	0	0	0
Wirusowe zapalenie wątroby typu C	2	4,2	4	8,1
Świnka	0	0	0	0
Grypa- ogółem	7794	16360	6692	13851
Grypa dzieci do 14 roku życia	4049	8499	2145	4439
Odra	0	0	0	0
Posocznice	0	0	0	0
Kiła	0	0	0	0
Gruźlica	3	6,3	5	0
Nowo wykryte zakażenia HIV	0	0	1	2,1
Zakażenia SARS-CoV-2	3542	7434	1665	3446

Podobnie jak w latach ubiegłych nie rejestrowano zachorowań na czerwonkę, dur brzuszny, błonicę, oraz wściekliznę u ludzi.

VI.1.1. Wybrane choroby zakaźne objęte nadzorem epidemiologicznym

VI.1.1.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

1. **Salmonelloza** – jest chorobą odzwierzęcą. Naturalnym miejscem bytowania pałeczek *Salmonella* jest przewód pokarmowy zwierząt. Podstawowym źródłem zakażenia jest drób, jaja, produkty jajeczne i mleko. Aby uniknąć zakażenia pałeczkami *Salmonelli* należy przede wszystkim poddać obróbce termicznej drób oraz jaja przed spożyciem (pałeczki *Salmonella* giną w temperaturze powyżej 60° C). Ponadto należy przestrzegać zasady higieny podczas przygotowywania posiłków. Sprzęt mający kontakt z surowym mięsem i jajami należy dokładnie myć, a powierzchnie robocze dezynfekować. Bardzo ważne jest utrzymywanie wysokich standardów higieny rąk, szczególnie w trakcie przygotowywania posiłków.

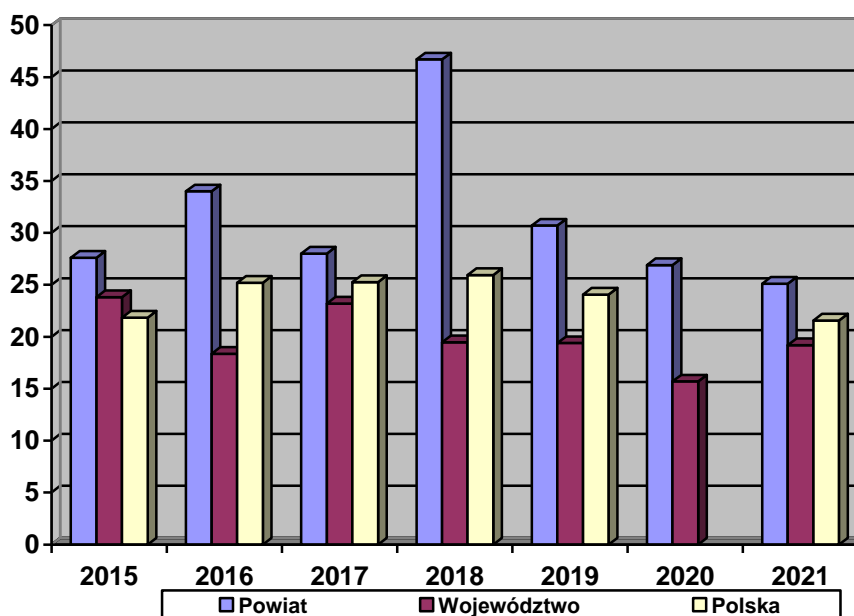
W 2021 roku liczba zatruc pokarmowych spowodowanych pałeczkami *Salmonella* połą na podobnym poziomie jak w 2019r., zarejestrowano ogółem 12 przypadków, w roku ubiegłym 13 przypadków.

Hospitalizowano 10 osób. *Salmonella Enteritidis* była serotypem dominującym.

Domniemanym źródłem zakażenia najczęściej były potrawy z drobiu i jaj.

W 2021 roku nadzorem epidemiologicznym objęto 1 bezobjawowego nosiciela pałeczek *Salmonella Enteritidis*. Nosicielstwo zostało ujawnione przy wykonywaniu badań laboratoryjnych na nosicielstwo do kart zdrowia. Osoba ta została objęta nadzorem.

Zapadalność na salmonellozy w powiecie mrągowskim, województwie warmińsko – mazurskim i w Polsce w latach 2015-2021.

2. W sezonie letnim w powiecie mrągowskim zarejestrowano pięć zbiorowych ognisk zatrucia pokarmowego.

Dwa z nich miały miejsce w hotelach podczas trwania zorganizowanych turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, jedno dotyczyło obozu żeglarskiego, kolejne wystąpiło wśród indywidualnych gości hotelowych.

Tylko w jednym przypadku do zatrucia doszło w środowisku domowym.

Łącznie zatruciu uległo 205 osób. W 20 przypadkach zachodziła potrzeba hospitalizacji, a w 10 chorym udzielono pomocy ambulatoryjnej. Chorzy szybko wracali do zdrowia i nadal brali udział w zajęciach programowych.

PPIS podjął natychmiast działania - przeprowadzono kontrole sanitarne. Pobrano do badań wymazy z naczyń, sprzętu kuchennego i rąk pracowników oraz próby wody i próby kontrolne posiłków. Poziom przekroczeń stwierdzony podczas badania był znikomy i nie był powodem wystąpienia objawów zatrucia. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi odpowiadała wymaganiom sanitarnym.

Za stwierdzone nieprawidłowości stanu sanitarno-technicznego stosowano postępowanie mandatowe .

Badania laboratoryjne pobrane od osób chorych potwierdziły obecność patogenów chorobotwórczych. W trzech ogniskach wyizolowano norowirusy. Nie udało się ustalić źródła zakażenia. Nie wyklucza się, że wśród dzieci, które przyjechały na wypoczynek były już osoby z rozwijającym się zakażeniem.

Zważywszy na ilość osób przebywających razem, kontaktujących się ze sobą oraz faktem, że norowirus charakteryzuje się ogromną zakaźnością, szybko mogły zakażać się następne osoby.

W przypadku zatrucia w środowisku domowym czynnikiem etiologicznym była salmonella. Nie ustalono źródła zakażenia.

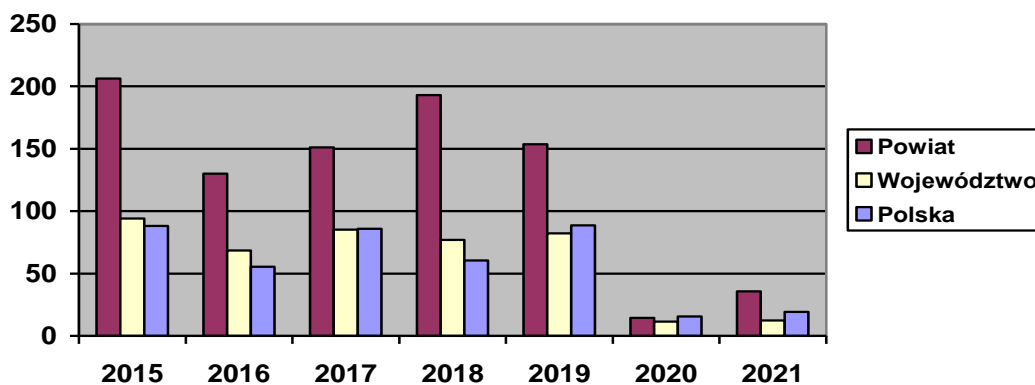
Dochodzenia epidemiologiczne oraz informacje z nadzoru nad osobami narażonymi na zakażenie w ogniskach są opracowywane i szczegółowo analizowane w ogólnopolskim scentralizowanym systemie elektronicznym „Rejestr Ognisk Epidemicznych”.

3. W analizowanym okresie spadła liczba zgłoszonych zachorowań na biegunkę dzieci do lat dwóch. Ogółem zgłoszono zaledwie 11 przypadków, w roku 2020 - 13 przypadków, hospitalizacji wymagało 10 dzieci.

Odnotowano nieznaczny wzrost zakażeń jelitowych wywołanych przez rotawirusy, zarejestrowano 17 przypadków zachorowań a w 2020 roku 7 przypadków.

Wirusowym zakażeniem jelitowym o etiologii rotawirusowej u małych dzieci można zapobiegać poprzez szczepienie. Od 2021 roku szczepienia przeciw rotawirusom zostały ujęte w Kalendarzu Szczepień Ochronnych i są bezpłatne. Dzieci podlegają szczepieniu w pierwszym roku życia.

Współczynnik zapadalności na rotawirusy w powiecie mławskim, województwie warmińsko – mazurskim i w Polsce w latach 2015-2021.

VI.1.1.2. Choroby wieku dziecięcego

Do tej grupy chorób zaliczamy choroby przenoszone drogą kropelkową: odrę, nagminne zapalenie przyusznicy (świnkę), różyczkę, ospę wietrzną i krztusiec.

W zakresie chorób wieku dziecięcego, przeciwko którym prowadzi się obowiązkowe szczepienia ochronne sytuacja w 2021 r. była korzystna

Istotne jest, że wśród dzieci nie odnotowano zachorowań na **krztusiec, odrę, różyczkę, tężec, błonicę oraz poliomyelitis**

1. W roku sprawozdawczym nastąpił dalszy spadek zachorowań na ospę wietrzną. Odnotowano zaledwie 49 zachorowań (w roku 2020 – 76 zachorowań). Najwięcej zachorowań zarejestrowano w przedziale wiekowym 1-4 lata. Zachorowania na tę chorobę cechują się cykliczną zmiennością charakterystyczną dla chorób wieku dziecięcego.

Od roku 2008 do kalendarza szczepień wprowadzono szczepienia p/ospie wietrznej u dzieci z grup ryzyka, co niewątpliwie chroni je przed zachorowaniem i wystąpieniem groźnych powikłań. W Polsce szczepienia te są szczepieniami zalecanymi odpłatnymi. W powiecie mrągowskim w 2021 roku zaszczepiono zaledwie 99 dzieci.

2. W 2021 roku nie odnotowano zachorowań na płonicę (szkarlatynę) - w roku 2020 odnotowano 9 przypadków (a w 2019 roku 28 przypadków).

Szkarlatyna jest zakaźną chorobą bakteryjną, głównie wieku dziecięcego, wywoływaną przez paciorkowce z grupy A. Zakażenia tą grupą paciorkowców to najczęstsze zakażenia u dzieci.

VI.1.1.3. Inne choroby zakaźne

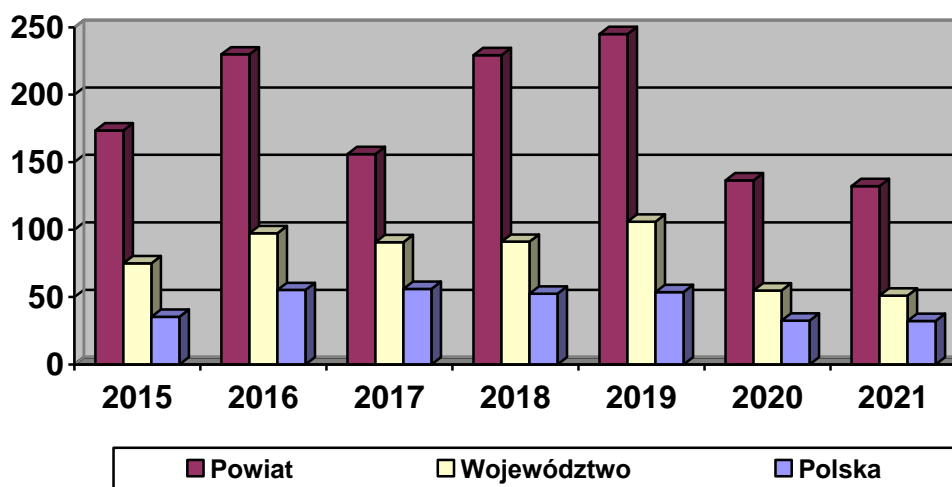
Borelioza

Borelioza jest wieloukładową przewlekłą chorobą wywoływaną przez krętki z rodzaju *Borrelia*. W jej przebiegu wyodrębnia się fazę wczesną w postaci rumienia wędrującego oraz późną, w której dochodzi do zakażenia wielu narządów i układów (nerwowego, kostno-stawowego, krążenia). Do kontaktu z kleszczem najczęściej dochodzi w pobliżu miejsca zamieszkania (działki rekreacyjne, ogródki przydomowe, miejskie parki i inne tereny zielone). Z powodu braku możliwości czynnego uodpornienia przeciwko tej chorobie, duże znaczenie w profilaktyce mają działania zapobiegawcze polegające na stosowaniu zabezpieczeń chroniących przed kleszczami (odzież chroniąca przed ekspozycją na kleszcze, środki odstraszające –repelenty).

W 2021 roku odnotowano 63 przypadki zachorowań na boreliozę w stosunku do poprzedniego roku jest to niewielka zmiana gdyż ogółem zgłoszono 66 przypadków (dla porównania w roku 2019 było 121 przypadków).

Większości przypadków boreliozy miała postać skórną w postaci tzw. rumienia wędrującego, który jest objawem charakterystycznym dla tej jednostki chorobowej i nie wymaga potwierdzenia zachorowania badaniami laboratoryjnymi. Pozostałe przypadki rozpoznano na podstawie objawów i badań serologicznych.

Współczynnik zapadalności na boreliozę w powiecie mrągowym, województwie warmińsko – mazurskim i w Polsce w latach 2015-2021

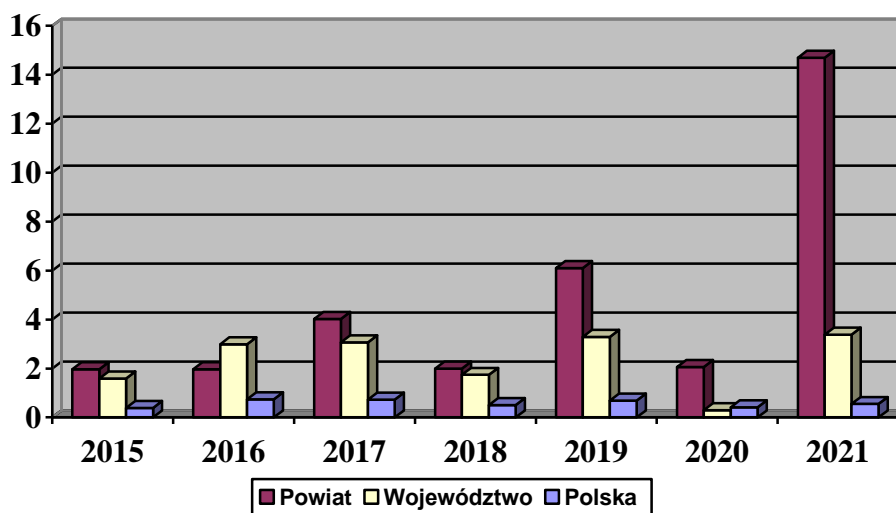

Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych

W 2021 odnotowano znaczny wzrost zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu (KZM), ogółem odnotowano 6 przypadków, natomiast w 2020r. odnotowano 1 przypadek kleszczowego zapalenia mózgu (KZM). Najskuteczniejszym sposobem zapobiegania tej chorobie są szczepienia ochronne, które obecnie zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych są szczepieniami zalecanymi, ale nie obowiązkowymi. Szczepienia zalecane są zwłaszcza przy czynnościach wykonywanych w kompleksach leśnych oraz na terenach zadrzewionych, przy czynnościach zawodowych bezpośrednio związanych z uprawą roślin .

W powiecie mrągowym w 2020 roku zaszczepiono przeciw KZM 113 osób, natomiast w 2021 - 121 osób.

Współczynnik zapadalności na wirusowe zapalenie mózgu przenoszone przez kleszcze w powiecie mrągowym i województwie warmińsko – mazurskim w latach 2015-2021

Gruźlica

Gruźlica jest jedną z najstarszych chorób towarzyszących człowiekowi i wciąż pozostaje istotnym problemem zdrowotnym w skali globalnej.

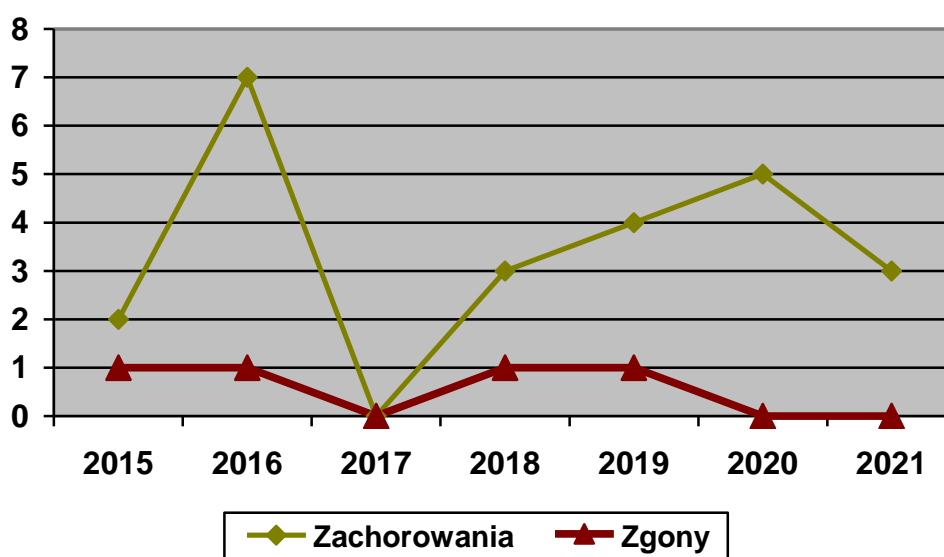
Gruźlica jest chorobą zakaźną wywoływaną przez bakterię - prątek gruźlicy. Źródłem zakażenia jest najczęściej chory na gruźlicę. Choroba przenosi się podczas kaszlu, kichania, odkrztuszania (odpluwania) głośnego śmiechu, mówienia (prątki wydalone są wraz z kropelkami śluzu). Zakażenie drogą powietrzną jest najczęstszym sposobem zakażenia. Jeden nie leczony chory prątkujący może zakazić w ciągu roku średnio od 10 do 15 osób

W 2021r. w powiecie mrągowskim odnotowano 3 przypadków gruźlicy. Natomiast w roku poprzednim zarejestrowano 5 przypadków gruźlicy płucnej potwierdzonej bakteriologicznie .

Do podstawowej metody zapobiegania gruźlicy należą szczepienia BCG. Szczepionka podawana jest noworodkom w pierwszej lub drugiej dobie życia. O każdym zachorowaniu potwierdzonym bakteriologicznie informowany był lekarz rodzinny, do którego zadeklarowany jest pacjent oraz Poradnia Chorób Płuc i Gruźlicy, celem objęcia badaniem klinicznym, diagnostycznym zarówno chorego jak i osób z jego otoczenia (wspólne zamieszkanie, miejsce pracy). W 2021 roku ogółem nadzorem sanitarnym nadzorem objęto 4 osoby z kontaktu z osobami u których potwierdzono gruźlicę

Gruźlica jest chorobą zakaźną, wielonarządową atakującą wszystkie narządy i tkanki ze szczególną predyspozycją do układu oddechowego. Pomimo obowiązywania przepisów prawnych nakładających na osoby chore na gruźlicę obowiązek leczenia oraz obowiązek leczenia szpitalnego osób chorych na gruźlicę prątkującą istnieje poważny problem, jakim jest przerwanie przez chorego kontynuacji leczenia ambulatoryjnego po leczeniu szpitalnym. Osoby, które przerwały leczenie stanowią poważne zagrożenie dla otoczenia, co tym samym prowadzi to do lekooporności. Natomiast lekooporność jest przyczyną utrudnionego leczenia, co może być przyczyną przedwczesnego zgonu

Liczba zachorowań na gruźlicę i zgonów w powiecie mrągowskim latach 2015-2021.

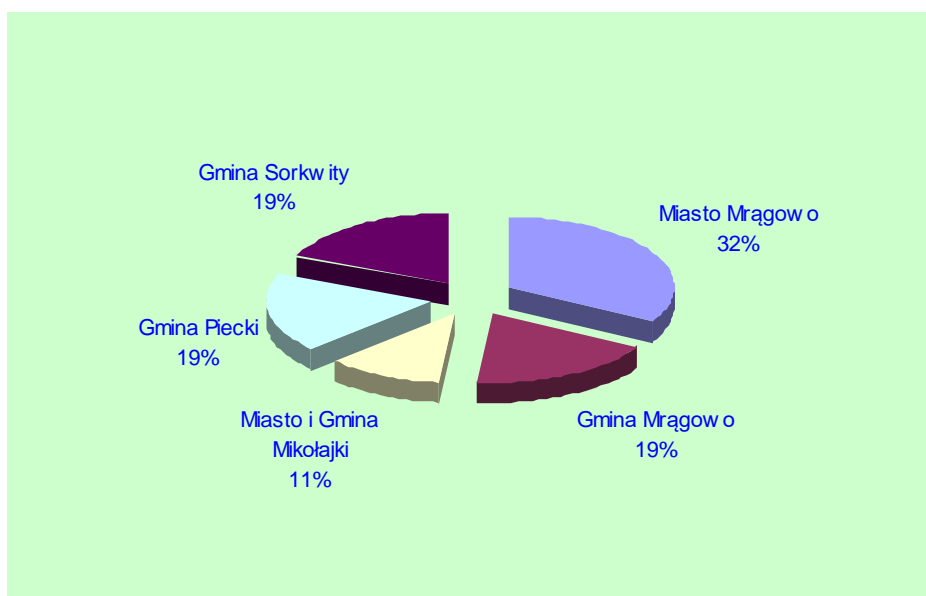
Pokąsania przez zwierzęta

W roku ubiegłym podobnie jak w latach poprzednich na terenie powiatu mragowskiego nie stwierdzono ani jednego przypadku zakażenia wścieklizną u ludzi i zwierząt. Do PSSE w Mragowie zgłoszono 78 przypadków pokąsań i podrapań przez zwierzęta. Wśród tych zdarzeń dominowały kontakty z psami. Zwierzęta domowe poddano obserwacji weterynaryjnej. Brak możliwości wykonania u zwierzęcia obserwacji, był powodem podjęcia szczepień przeciw wściekliznie osób poszkodowanych. Do szczepień p/wściekliznie zakwalifikowano 20 osób. .

Pokąsania i kontakty osób ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę w powiecie mragowskim w latach 2011-2021

Lata	ogółem	zwierzęta domowe	zwierzęta dzikie	zwierzęta bezpańskie	liczba osób zaszczepionych przeciwko wściekliznie
2011	85	84	1	11	9
2012	104	104	0	18	11
2013	90	90	0	14	7
2014	112	108	4	15	18
2015	87	86	1	12	10
2016	67	65	2	4	4
2017	62	60	2	6	9
2018	73	69	4	12	17
2019	99	73	1	25	18
2020	72	58	2	12	8
2021	78	76	2	19	20

Liczba pokąsań i kontaktów osób ze zwierzętami podejrzanymi o wściekliznę w 2021 roku w powiecie mragowskim.

Zakażenia krwiopochodne

Wirusowe Zapalenie Wątroby typu B

Od chwili wprowadzenia obowiązkowych szczepień przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, obserwuje się obniżenie zachorowalności.

W okresie sprawozdawczym nie odnotowano żadnego przypadku zachorowania na WZW typu B.

Z uwagi na dostęp i powszechność szczepień ochronnych zauważalny jest fakt obniżenia zachorowań na WZW B w populacji objętej obowiązkowymi szczepieniami.

Biorąc pod uwagę powyższe dane nadal istotnym działaniem w zapobieganiu zakażeniom wirusem HBV jest informowanie społeczeństwa o możliwości podejmowania działań profilaktycznych, w postaci szczepień ochronnych osób z grup wiekowych, które nie były poddane tym szczepieniom.

Wirusowe Zapalenie Wątroby typu C

W roku 2021 zarejestrowano 2 przypadki zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu C (w roku 2020 – 4 przypadki). Przypadki te miały charakter przewlekły. W trakcie dochodzenia epidemiologicznego ustalono, że nie można wykluczyć roli placówek służby zdrowia w szerzeniu się tych zakażeń, gdyż chorzy mieli kilka lat wcześniej wykonywane zabiegi naruszające ciągłość tkanek, typu duże operacje chirurgiczne, przetaczanie krwi. Wirus zapalenia wątroby typu C stanowi duży problem epidemiologiczny. Jest to wirus, który potrafi skrywać się przez wiele lat w organizmie nie dając objawów chorobowych, w związku z czym często wirusowe zapalenie wątroby typu C rozpoznawane jest w okresie zmian przewlekłych, rzadko w fazie ostrej. Zmiany te mogą prowadzić do marskości i raka wątroby.

Osoby z najbliższego otoczenia chorych na WZW objęto nadzorem oraz skierowano do lekarzy rodzinnych celem dalszych konsultacji.

Dla zapobiegania wirusowemu zapaleniu wątroby typu B i C niezmiernie ważnym jest przeprowadzenie skutecznej sterylizacji i dezynfekcji sprzętu medycznego w zakładach służby zdrowia, jak i w gabinetach kosmetycznych, fryzjerskich, tatuażu, gdzie dokonuje się czynności w trakcie, których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich. Upowszechnianie wiedzy na temat sposobów zapobiegania zakażeniom krwiopochodnym we wszystkich obszarach, również niemedycznym, edukacja na temat zagrożeń wynikających również z ekspozycji zawodowej pracowników medycznych oraz nadzór nad przestrzeganiem procedur higieniczno-sanitarnych w placówkach medycznych jest ważnym elementem zapobiegania często nieodwracalnym skutkom zakażeń tymi wirusami.

Grypa i zachorowania grypopodobne

Informacje o liczbie zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne zbierane są w postaci sprawozdań MZ-55 przesyłanych przez lekarzy. Epidemiologiczna definicja grypy podana w w/w formularzu, pozwala na wykazanie wszystkich ostrych infekcji układu oddechowego, niezależnie od etiologii, jako przypadki grypy lub zachorowań grypopodobnych, dlatego wykazywane dane liczbowe są bardzo wysokie.

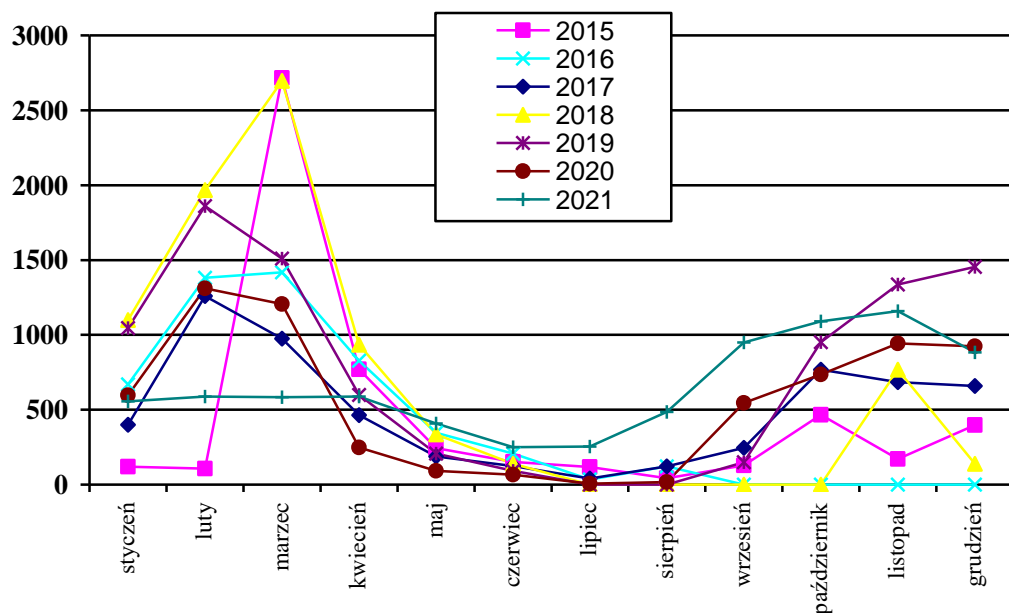
W 2021r. wszystkie zgłoszone przypadki zachorowań diagnozowano wyłącznie na podstawie objawów klinicznych i zgłaszano jako przypadki grypopodobne.

Ogółem w roku sprawozdawczym zgłoszono **7794** przypadki infekcji grypopodobnych co stanowi bardzo tj. blisko tysiąc zachorowań więcej w stosunku do poprzedniego roku.

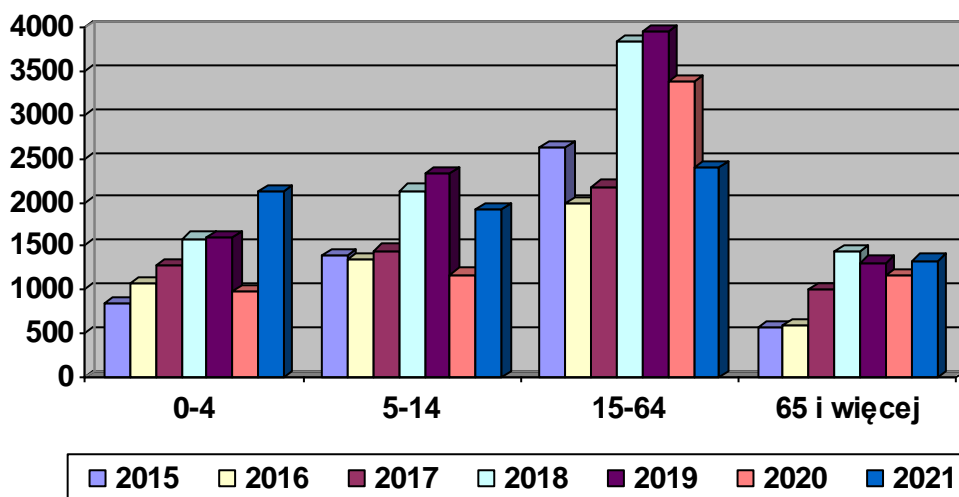
Pomimo dostępnych na rynku szczepionek w 2021 roku w powiecie mągowskim przeciwko grypie sezonowej zaszczepiło się zaledwie 2491 osób, co stanowi zaledwie 5,25% populacji powiatu.

Szczepienia przeciw grypie są szczególnie istotne w grupach ryzyka, tj. ze wskazań klinicznych u osób przewlekle chorych, z obniżoną odpornością, u pensjonariuszy zakładów opiekuńczo pielęgnacyjnych czy też mieszkańców domów pomocy społecznej oraz ze wskazań epidemiologicznych małe dzieci uczęszczające do placówek oświatowo wychowawczych, osoby starsze, pracownicy służby zdrowia, oświaty.

Zachorowania lub podejrzenia zachorowań na grypę sezonową w latach 2015 - 2021.

Zachorowania lub podejrzenia zachorowań na grypę sezonową w latach 2015-2021 wg grup wiekowych.

VI.2. Stan sanitarny placówek lecznictwa otwartego

Na terenie powiatu mragowskiego w 2021 roku objęto nadzorem sanitarnym **99 podmiotów wykonujących działalność leczniczą**, w tym :

- 33 podmioty lecznicze:
 - 2 szpitale
 - 2 DPS-y
 - 23 przychodnie, ośrodki, poradnie, ambulatoria
 - 5 zakładów rehabilitacji leczniczej
 - 3 inne
- 64 pozostałe praktyki zawodowe:
 - 27 indywidualnych i specjalistycznych praktyk lekarzy dentyków
 - 21 indywidualnych i specjalistycznych praktyk lekarskich
 - 15 indywidualnych i grupowych praktyk pielęgniarek i położnych
 - 1 inne.

Ogółem skontrolowano 30 obiektów, co stanowi 30,03% obiektów będących w ewidencji. Liczba kontroli uzależniona była od sytuacji epidemicznej powiatu.

Ze względu na trwającą pandemię COVID-19 ograniczono działalność kontrolną podmiotów leczniczych. Większość działań skupiała się na zapobieganiu zakażeniom SARS-COV-2

Zakres kontroli uwzględniał zagadnienia dotyczące stanu sanitarno-technicznego, dezynfekcji, sterylizacji, postępowania odpadami oraz procedury zapobiegania zakażeniom SARS-COV-2 w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

W dalszym ciągu nie zrealizowano zaleceń ujętych w postępowaniu dotyczącym Szpitala Mrągowskiego. Na prośbę strony termin wykonania zaleceń przesunięto do dnia 31.12.2022r.

Od dnia 02.11.2020r. do 21.05.2021r. w Szpitalu Mrągowskim im. Michała Kajki uruchomiono 59 łóżek dla pacjentów z zakażeniem SARS-CoV-2, w tym 8 respiratorów. Do hospitalizacji osób z COVID-19 przeznaczono oddziały: wewnętrzny, chirurgiczny, OIOM oraz ginekologia i położniczy. Z dniem 30.11.2021 roku Szpital Mrągowski ponownie został przekształcony w szpital jednoimienny, dedykowany dla pacjentów z podejrzeniem zakażenia i zakażonych SARS-CoV-2

Podobnie jak w latach ubiegłych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą niezbędne prace remontowe i naprawy wykonywano na bieżąco zgodnie z potrzebami.

Bieżący stan sanitarny i porządkowy skontrolowanych podmiotów leczniczych oraz praktyk zawodowych nie budził zastrzeżeń.

Działalność kontrolno-represyjna

- Liczba kontroli - 30
- Liczba decyzji - 1
- Liczba upomnień – 0
- Liczba tytułów wykonawczych-0
- Liczba postanowień o nałożeniu grzywny -0
- Liczba osób ukaranych mandatami karnymi-0

VII. SZCZEPIENIA OCHRONNE

Kierunki działań PSSE obejmowały głównie:

- nadzór nad realizacją szczepień obowiązkowych - programowanie i realizowanie szczepień zalecanych
- nadzór nad stanem sanitarnym punktów szczepień
- nadzór nad prawidłową dystrybucją i przechowywaniem szczepionek

VII.1. Zapobieganie chorobom zakaźnym.

Najskuteczniejszą formą zapobiegania szerzeniu się chorób zakaźnych są szczepienia ochronne. Ustawa o chorobach zakaźnych i zakażeniach nakłada na obywateli obowiązek poddania się szczepieniom przeciw chorobom zakaźnym, które w następstwie mogą powodować groźną epidemię. Każdego roku Główny Inspektor Sanitarny przedstawia Program szczepień ochronnych.

Powiatowe Stacje Sanitarno-Epidemiologiczne, na mocy Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, prowadzą nadzór nad realizacją tego programu przez placówki wykonujące szczepienia dzieci, młodzieży i osób dorosłych.

Na terenie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mrągowie w 2021r. funkcjonowało 13 punktów szczepień. Sprawowany jest nadzór nad transportem i przechowywaniem preparatów szczepionkowych w powiecie (łańcuch chłodniczy, daty ważności szczepionek).

Zgodnie z zaleceniami WHO i Rozporządzeniem Ministra Zdrowia prowadzona była analiza i rejestracja niepożądanych odczynów poszczepiennych. W 2021 roku nie odnotowano żadnego ciężkiego i poważnego przypadku niepożądanego odczynu poszczepiennego.

Wykonanie szczepień w 2021r. z analogicznym 2020r. przedstawiało się następująco:

Lp.	Szczepienia w rocznikach	2020r.	2021r.	Wykonanie minimum
1	Szczepienie pierwotne	64,83%	62,99%	55%
2	Szczepienie uzupełniające	68,75%	45,95%	55%
3	I Szczepienie p-ko odrze śwince i różyczce w 2 roku życia	98,74%	97,19%	95%
4	DTPa + Polio- 6-latki	92,84%	88,43%	95%
5	II Szczepienie p-ko odrze śwince i różyczce 10- latki	93,04%	97,20%	95%
6	Td 14-latki	94,57%	98,18%	95%
7	Td 18- latki	96,10%	97,11%	95%

Analiza procentowa wykonania szczepień wykazała, że wykonawstwo szczepień obowiązkowych w większości przypadków odpowiadało wymaganym standardom. Skuteczny nadzór nad personelem szczepiącym sprawowany przez pracownika

epidemiologii do spraw szczepień, a także współpraca z PZOZ są podstawą w osiągnięciu w 2021r. wysokiego poziomu wakcynacji dzieci i młodzieży przeciw określonym chorobom zakaźnym. Dzięki skuteczności prowadzonych szczepień, obniżają się współczynniki zapadalności na choroby przeciw którym są one wykonywane.

Na terenie powiatu szczepieniom ochronnym zgodnie z kalendarzem szczepień podlegało **8726** dzieci i młodzieży.

Z każdym rokiem wzrasta liczba rodziców uchylających się od szczepień swoich dzieci. W związku z tym, przeprowadzono indywidualne rozmowy z rodzicami. Mimo wielu interwencji nie udało się nakłonić rodziców do zaszczepienia swoich dzieci.

Wszystkie punkty szczepień realizowały również szczepienia zalecane, nie finansowane ze środków znajdujących się w budżecie MINISTRA ZDROWIA

Przeciwno:

Szczepienia zalecane	Zaszczepiono osób
Grypa	1491
WZW typu B	150
Zakażenia pneumokokowe	40
Zakażenia meningokokowe	77
WZW typu A	15
Kleszczowe zakażenie mózgu	121
Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	20
Ospa wietrzna	99

Bez wątpienia, działania PPIS miały znaczący udział w redukcji zapadalności chorób zakaźnych bezpośrednio na terenie powiatu i pośrednio w województwie.

VIII. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZROWOTNA

Liczba nadzorowanych placówek i objętych współpracą – 67

- przedszkola – 13
- szkoły podstawowe – 18
- szkoły ponadpodstawowe – 6
- placówki służby zdrowia – 22
- inne placówki – 7

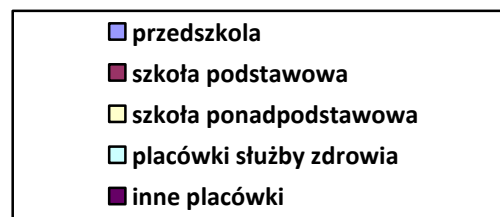
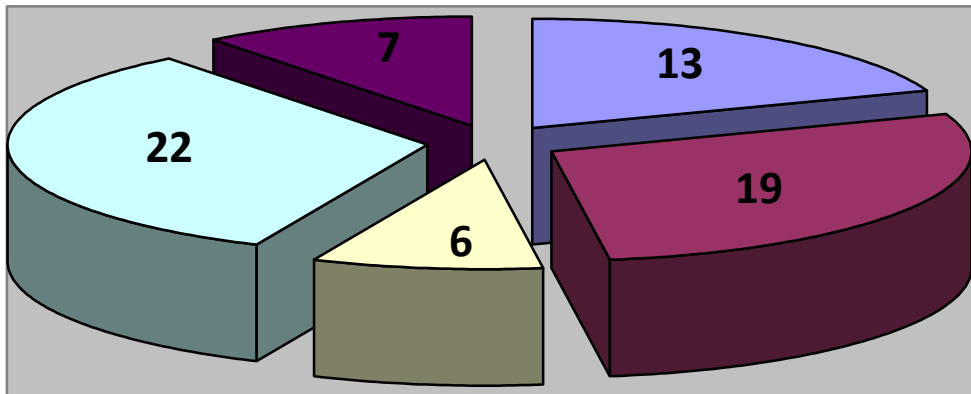
VIII.1. Ocena funkcjonowania Promocji Zdrowia i Oświaty Zdrowotnej.

Działania z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej wynikały z zadań i celów Narodowego Programu Zdrowia, sytuacji epidemiologicznej i potrzeb środowiska.

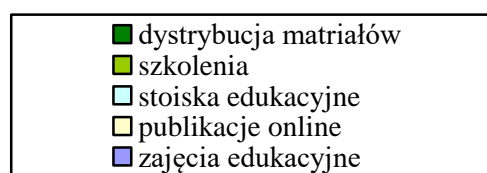
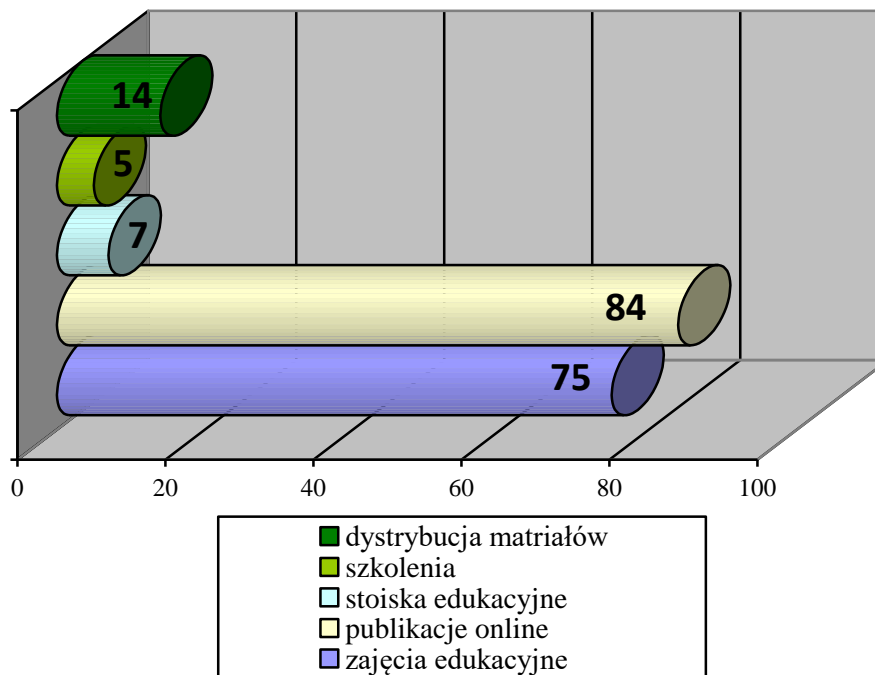
Działania profilaktyczne realizowane były w formie:

- programów będących częścią składową programów ogólnopolskich i wojewódzkich
- akcji wynikających z potrzeb danej placówki.

Odbiorcy działań oświatowo-zdrowotnych

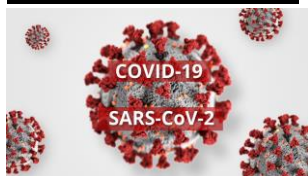

Formy działań edukacyjnych podejmowanych w PSSE

VIII.2. Realizowane programy

Profilaktyka COVID

Sytuacja epidemiologiczna związana z pandemią SAR -CoV-2 spowodowała, że zasadnicza część działań w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej została poświęcona właśnie tej tematyce. Prowadzone były spotkania edukacyjne w pierwszym kwartale 2021 roku dla młodzieży, dzieci. Spotkania z przedstawicielami samorządów i innych instytucji związanych z prowadzeniem działań związanych z COVID-19. Udostępniano informacji na stronach internetowych, mediach społecznościowych oraz w lokalnych mediach

Liczba prowadzonych działań: 17

Liczba osób objęta działaniami 850.

Profilaktyka HIV/AIDS

Światowy Dzień AIDS realizowany był poprzez udostępnianie informacji na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych.

W wrześniu przygotowano stoisko edukacyjne na którym prowadzono dystrybucję ulotek nt. HIV/AIDS oraz promowano wykonywanie bezpłatnego badania w kierunku HIV/AIDS w Punktu Konsultacyjno – Diagnostycznym w województwie warmińsko-mazurskim.

Liczba prowadzonych działań: 6

Liczba osób objęta działaniami 400.

Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

Program przeznaczony jest dla uczniów szkół gimnazjalnych i ostatnich klas szkół podstawowych. Realizacja programu oparta jest na metodzie projektu, dzięki której uczniowie wspólnie z nauczycielami i rodzicami, opracowują najlepsze i najciekawsze metody propagowania zasad zdrowego stylu życia zarówno w szkole jak i w rodzinie.

W piętnastej edycji programu aktywnie uczestniczyło 6 szkół podstawowych. Ze względu na epidemię COVID-19 realizacja programu była utrudniona, nie prowadzono dodatkowych zajęć edukacyjnych.

Ograniczenie Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Działanie w tym programie ma na celu zapobieganie inicjacji tytoniowej wśród dzieci i młodzieży oraz ugruntowanie zdrowego stylu życia. Z uwagi na sytuację działania były realizowane poprzez udostępnianie informacji na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych.

Liczba osób objęta działaniami: 557

Czyste Powietrze Wokół Nas

Program skierowany jest do dzieci w wieku 5-6 lat. Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy

przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub, gdy dorośli palą przy nich tytoń.

W XIII edycji programu uczestniczyły 2 przedszkola oraz 4 oddziały przedszkolne.

Z uwagi na sytuację epidemiologiczną pracownik promocji zdrowia nie prowadził zajęć edukacyjnych w placówkach.

Liczba dzieci objętych edukacją w ramach realizacja programu - 168

Zdrowe wakacje

Celem działań było podniesienie wiedzy z zakresu zapobiegania zagrożeniom wynikającym z wypoczynku letniego poza miejscem zamieszkania.

W ramach akcji przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla uczestników obozów i kolonii odbywających się na terenie powiatu mrągowskiego. Zajęcia te były poświęcone profilaktyce wybranych chorób (COVID-19, zatruc pokarmowych, boreliozy, KZM, wścieklizny, bąblowicy, HIV), profilaktyce zatruc grzybami, poparzeń barszczem Sosnowskiego, zasadom bezpiecznego zachowania podczas upałów, burzy i nad wodą, profilaktyce stosowania substancji psychoaktywnych.

Działania realizowane przy współpracy z Komendą Powiatową Policji w Mrągowie oraz pionem Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE Mrągowo.

Ogółem: 17 kolonii – 670 uczestników.

Propagowanie zasad zdrowego odżywiania

Działania mające na celu zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej. Program był realizowany poprzez udostępnianie informacji na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych. Pogłębianie wiedzy odnośnie znaczenia zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. Liczba osób objęta działaniami – 1522.

Pierwsza pomoc

Celem działań było podniesienie wiedzy i przygotowanie młodzieży i osób starszych do działania w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu ludzi. Każdy niezależnie od wieku, powinien posiadać fachową wiedzę i umiejętności ratujące ludzkie życie. Edukacja realizowana była poprzez udostępnianie informacji na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych. Liczba osób objęta działaniami – 192.

Profilaktyka chorób odkleszczowych

Podniesienie poziomu wiedzy o chorobach odkleszczowych, Poznanie sposobów zapobiegania chorobom odkleszczowym, Uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze. Działania obejmowały m.in. tematy związane z : informacja na temat życia kleszczy (wygląd, rozmiar, występowanie); miejsca na ciele człowieka najbardziej narażone na ugryzienia kleszczy; sposoby przenoszenia się kleszczy na zwierzęta i ludzi; metody zabezpieczania się przed wczepieniem kleszcza w ciało człowieka; prawidłowe postępowanie w przypadku ugryzienia przez kleszcza; ryzyko zakażenia chorobami odkleszczowymi; choroby przenoszone przez kleszcze. Edukacja realizowana poprzez udostępnianie informacji na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych. Liczba osób objęta działaniami: 137.

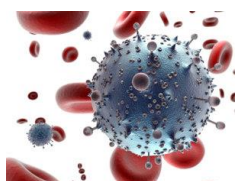
Propagowanie zasad higieny osobistej

Celem działań było pomaganie w nabywaniu nowych umiejętności zgodnych z zasadami zdrowego stylu życia szczególnie w klasach młodszych. Działania obejmowały edukację mającą na celu przedstawienie zadań higieny osobistej czyli: utrzymanie i wzmocnienie zdrowia oraz rozwijanie pełnej sprawności i aktywności fizycznej, psychicznej i umysłowej organizmu człowieka w każdym wieku. Edukacja prowadzona była w przedszkolach, szkołach podstawowych, a także były udostępnianie informacji na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych.

Liczba osób objęta działaniami: 1079 osób

Profilaktyka grypy

Celem podejmowanych inicjatyw było zmniejszenie liczby zachorowań na gripę sezonową, poprzez podniesienie poziomu wiedzy w zakresie zasad higieny osobistej oraz roli szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych, a także propagowanie zaleceń dotyczących zdrowego stylu życia i zasad postępowania w przypadku zachorowania. Realizowane były również podczas zajęć edukacyjne Wędrowniki Misia Rysia i rozmowy o zdrowiu. Edukacja prowadzona była w przedszkolu, a także udostępniano informacji na stronach internetowych oraz w mediach społecznościowych.

Liczba osób objęta działaniami: 500 osób.

Moje dziecko idzie do szkoły

W związku z epidemią COVID-19 w 2021 roku akcja polegała głównie na przekazaniu materiałów na temat zasad prawidłowego doboru plecaka/tornistra oraz umeblowania do nauki (stolika/biurka, krzesła) do 18 szkół podstawowych oraz do 12 przedszkoli powiatu mrągowskiego. Przeprowadzono również 6 spotkań w szkołach z rodzicami. Dodatkowo umieszczono na stronie internetowej oraz mediach społecznościowych (FB, Instagram). Adresatami akcji byli rodzice dzieci, które rozpoczęły naukę w klasach I szkół podstawowych w roku szkolnym 2021/2022.

„SKAD SIĘ BIORĄ PRODUKTY EKOLOGICZNE” – EDYCJA PILOTAŻOWA

Adresatami programu są uczęszczające do przedszkola dzieci w wieku 5-6 lat oraz do ich rodzice/opiekunowie. Cel główny programu to podniesienie poziomu wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych u dzieci.

W roku szkolnym 2020/2021 do programu zgłosiło się 7 przedszkola – 196 dzieci mimo trudnej sytuacji epidemiologicznej program w tych placówkach został w zrealizowany. W kilku placówkach przyłączyli się lokalni eko-produccenci oraz osoby związane ze zdrową żywnością. Dodatkowo przeprowadzono 6 spotkań edukacyjnych dla dzieci z pracownikiem promocji zdrowia.

VIII.3. Inne zadania:

Pracownik promocji zdrowia został przekierowany do zadań w ramach nadzoru epidemiologicznego podczas trwającej pandemii COVID-19. Wsparcie to dotyczy własnych jednostek państwowej inspekcji sanitarnej, jednostek z terenu województwa. Polega między innymi na przeprowadzaniu wywiadów epidemiologicznych z osobami zakażonymi wirusem SAR S-Cov-2 i obsługą systemów informatycznych w tym zakresie.

VIII.4. Nadzór:

Przeprowadzono w tym roku 5 wizytacji z realizacji przedsięwzięć prozdrowotnych w placówkach nauczania i wychowania.

VIII.4. Wnioski do samorządów

- finansowe wspieranie działalności promującej zdrowie (zakup modeli profilaktycznych).

VIII.5. Wiodące zadania z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej na 2022r.:

- kontynuacja programów zdrowotnych w placówkach nauczania i wychowania,
- realizacja zadań zawartych w Narodowym Programie Zdrowia.

IX. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Zapobiegawczy nadzór sanitarny uczestniczy w procesie budowlanym, dokonując uzgodnień począwszy od projektów planów zagospodarowania przestrzennego, po uczestniczenie w odbiorach inwestycji. Działania te wynikają z zapisów Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i przekładają się bezpośrednio na poprawę stanu sanitarno – higienicznego powiatu.

Zadania, które wpływają na stan sanitarny powiatu ZNS wykonuje poprzez:

1. Liczba zajętych stanowisk ogółem – **126**, w tym dotyczących:

- Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – **17**
 - Opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko - **3**
- Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - Opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - **27**
- Uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych - **12**
- Dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego i statku żeglugi śródlądowej do eksploatacji pod względem wymagań sanitarnych – **7**
- Innych spraw – **60**

2. Kontrole (wizytacje) ogółem – **7**

3. Liczba wydanych decyzji:

- merytorycznych – **0**
- płatniczych – **19**

4. Liczba wydanych postanowień – **18**.